

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మేనెల 11-వ తేది మంగళవారము

No 84

నంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర నిజ ఛైత్రమాస బహుళ అమావాస్య ౩౦.

నంచిక ౩౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారికే వలకువలకు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది మంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బొటకుల భేదించును వాపుల యాపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

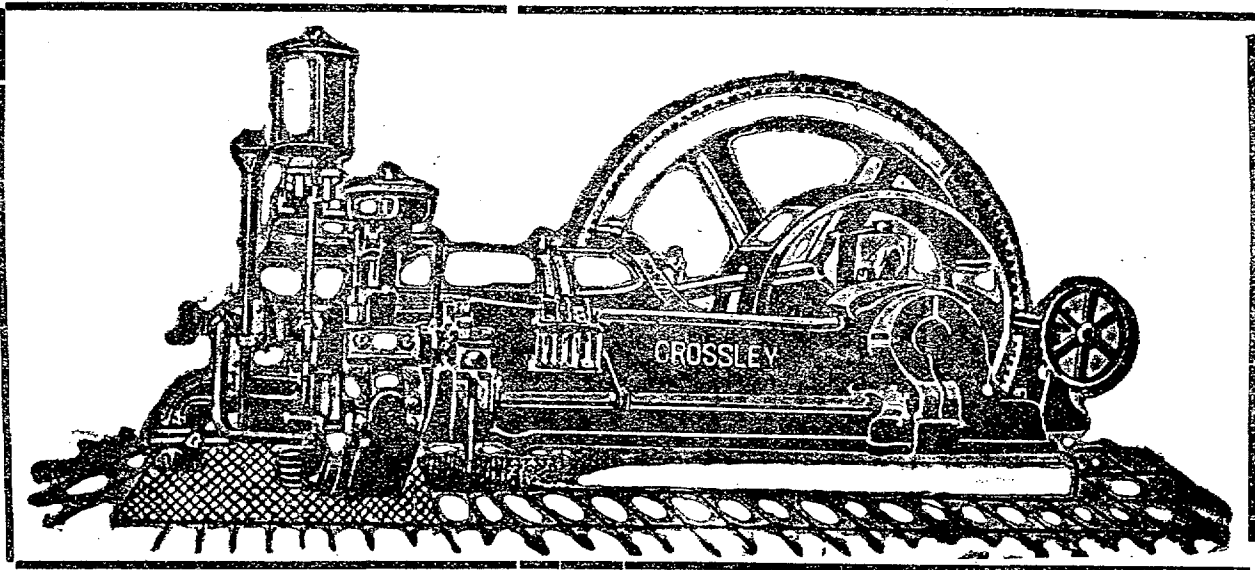

దక్క-సిద్దిబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లీ గాను అండ్ ఆయిలు ఎంజినుల

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
బర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగు వాటి కొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైననూ నెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్లీ బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

1546

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా మహాసభ

ముఖ్యపట్టణపు ఏర్పాట్లను తీవ్రముగా ఖండించుట
 నిజమే, మే 10 — ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి
 శ్రీయుత వి. రామమూర్తిగారు ఇట్లు తిలకించుచున్నారు.
 పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మహాసభ సమావేశమైనది 8వ తేదీన ఈయూరియందు అన్ని తాలూకాల
 ప్రతినిధులను చేరి తణుకులో సంపన్నగృహస్థును పెద్దలను
 అగు శ్రీయుత చిట్టూరి అమృతరామయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద
 ఈవిధమన తీర్మానములను ఆమోదించిరి చాలమంది ప్రముఖులు
 చర్చలందు పాల్గొనిరి. ప్రజల అభిప్రాయములకును ఉన్న
 తోడ్పాటు అభిప్రాయములకును వ్యతిరేకముగ నిష్పాదు ప్రభు
 త్వమువారు ఏలూరునుముఖ్యపట్టణముగ నిర్ణయించుటను ఖండిం
 చి తీర్మానము నిరసించిరి ఇంక జరుగవలసిన చర్యలను
 గాను ఒక ఉపసంఘమును ఏర్పాటు చేసిరి రాయబారమును
 గవర్నరుగారికి పంపుటను, ప్రతిగ్రామమునుండియు మహా
 జన పంపుటను స్థానిక సంఘములు తీర్మానములు పంపుట
 కును నిశ్చయించిరి.

లాహోరు కాంగ్రెసు సంఘము

సమ్మేదారులకు సానుభూతి
 లాహోరు, మే 10 — కాంగ్రెసుసంఘమువారు ఇం
 గ్లాండులోని సమ్మేదారులకు తమసానుభూతిని తెలుపుచు
 తీర్మానించుచున్నారు. పక్షత్యలాగారిని వారు పట్టువడి
 శిక్షించబడినందులకు ఆభినందించిరి (ఆంధ్ర)
 బొంబాయి
 కార్మిక సంఘ సానుభూతి
 సమ్మేదారులకు రెండవసారి 300 పానులు పంపుట
 బొంబాయి, మే 10 — అఖిల భారత ప్రేమ యూ
 నియను కాంగ్రెసు ద్వారా బొంబాయి కార్మిక సంఘము
 సమ్మేదికి రెండవసారి 300 పానులు పంపెను. (ఆంధ్ర)

ప్రామాణ పత్రిక

విన్నపము

వర్ణాశ్రమధర్మనిరతు లగు నఖిలప్రామాణ గృహస్థుల
 కనేక నమస్కారము లొనర్చి వ్రాయుచున్నాను —
 క్రోధన సంఘము వైత్రమున రెండుసంవత్సరములు
 నపు నాదేవుల బుద్ధిమానము లోపల నప్పటికి శిలువడక
 నిరవమండిన సంచితకల్ప వెలువడినది, పుష్కలమునుండి
 పత్రిక సకాలమున వెలువరించెద సని ప్రకటించుకొని
 తిని. కాని యట్లు చేయ వలెదయ్యె. అప్పుడప్పుడు మాత్రా
 త్కరాల అధికారలకు వైశాఖమాసమున వెలువడవలసిన సంచిక
 లోక బ్రకటింతులకు వలసినవిషయము నప్పుడూర్చి వారివశాన
 నిచ్చిన మూడునెలలకాలము చెల్లిన యనంతర మా వైశాఖ
 మాససంచిక ప్రతులు మా కందజేసిరి. అప్పటికి తయరవత్స
 రము ప్రారంభమగుట కొక నెలకాల ముండినది. ఆలోచించి
 యరువదిసంచికలు ముద్రించి, చందాదారుల కందిజేయుటకు
 నాధ్యము కానివిషయమేకదా! దానంతే యప్పటికి బత్రిక
 వెలువరించుకార్యము. నూనకొని తయ సంఘము శ్రేష్ఠమౌను
 నుండి దానిని వెలువరింప నిశ్చయించుకొంటిని శ్రేష్ఠ మతికి
 మున రానున్నయది. ఆలోచించి బత్రిక వెలువడవలయును.
 దానికి చందాధనము చెల్లింపని చందాదారులు చందాధనము
 పంపి నాకు జేయవలసిగల ప్రార్థితులు.

క్రోధనలో వెలువడిన నాల్గవసంచికలు తయ సంఘము
 వైత్ర వైశాఖములలో వెలువడినసంచిక లని యెఱుంగుచు
 శ్రేష్ఠమునుండి వెలువడుసంచికలు క్రోధనలో వెలువడక శిలవ
 నుండినసంచిక లనియే తలచునది. క్రోధనకు చందాధనము
 చెల్లించినమహానీయులు తయ కని చందాధనము ప్రత్యేకించి
 చెల్లింప నక్కఱలేదు దానికి చెల్లింపనిచందాదారులు తయ
 యకు చెల్లింపఁ బ్రార్థితులు “అనేక సర్కారుల పరిపాలన
 లమునఁ బ్రకటించెదనని చెప్పుచు అట్లు చెయ్యునాపు పీటలు
 కెట్లు నమ్మవచ్చును!” అని యనేకులు ప్రశ్నింపవచ్చును. తె
 వ్వినచోప్పున నడవలేనందులకు గారా విట్టిమహానీయులకు
 చెల్లినియే యొందును అయినను అది నిపుడు వారికి దక్షిణ
 యుత్తరము చెప్పవలసినవిధి వాదికదా! దానివలన నట్టివారి
 కిట్లు సమాధానము కల్గుచున్నాడ. (1) భూభావము (2)
 1926 సం॥ము జనవరినెలలో నాకు గాలిలో లేచిన ప్రమాణ
 (3) అప్పు మాచెడివారి యాలస్యము ఈమున్నగు కారణముల
 వలన క్రోధనలో బత్రిక వెలువడక నిలిచినది ఇంక నైనను
 దానిని నిలుపక ప్రకటింపవలయునను నుద్దేశముతో నీగొడవ
 వ్రాసి తెలియజేసికొంటిని ఇప్పుడు చెప్పినకారణములు విం
 తిరి. ఇంక ధనసాహాయముచేసిన మొదటిలోపము పూర్తియ
 గును. పత్రిక సకాలముననే వెలువడును. దానినిబద్ధమిదియ
 చందాదారుల కిచ్చెడి చందాధనమున కెదురుమాడ కొక్క
 సంవత్సరకాలముండె, రెండేండ్లకాలముండె, పత్రిక సాగింప
 వలయును దానికి పెట్టుబడిధనము అధనమక్ష మొదమందల
 రూపాయలైనఁ గావలయును చందాధనము కాక ప్రత్యేకించి
 యుదారగుణసంపన్ను లగు గృహస్థు లెల్లరు కక్కిరించి ధన
 సాహాయముచేసి యాపత్రికాకార్యభారము నిర్వహించుటకుఁ
 దగినకక్కిరిగింపఁ బ్రార్థితులు.

రక్తాక్షి సంఘము బ్రకటించినసంచిక లమ్మకొట్టినవారికి
 దాదాపు 300 రూ లప్పుపడియున్నాను ఒక్క కామున
 నంతమొత్త మియఁజాలనందున నెలకి ౧౫ రూపాయలవం
 తున నామొత్తము వారికి చెల్లించుట కియ్యకొని ఆపకారము
 చెల్లింపుచు వచ్చుచున్నాను అది ఇంకనుతీరలేదు. దానిదేర్చు
 కొనుచు బత్రిక వెలువరించుకార్యము జరిగించుట విశాలమైన
 తమమైన కార్యము ఇది నావంటివానికి భరించరాని పని
 యని యెఱిగి చందాల నియ్యవలసినవారలు చందా లిచ్చుచు
 బ్రత్యేకించి కక్కిరించి ధనసాహాయ్యము చేయఁ బ్రార్థితులు.
 శిరోభూషణము — వేంకటరంగాచార్యులు,
 బ్రాహ్మణపత్రికా కార్యనిర్వాహకుడు,
 16, సన్నిధిపాద మంటము, నైదావీట

నూట ఇబ్బంది గోత్రముల వైశ్య సోదరులారా!
 చెన్ననగర పెద్దశ్రేష్ఠిగారిని ఎన్నుకున్నట్లు ఒత్తువల
 నిమిత్తమై దస్కతులు చేయవలసినదిగాకొందరు తిరుగుతూవు
 న్నారు సదరువిషయమై బైక్కులపర్యవహానకర్త శిర్పూరు
 చేసి సభజరుగు తేదీలను పత్రికల నోటీసులుద్వారా ప్రచురి
 చి సభలో తీర్మానంచేసినతరువాతను దస్కతుచేయవలసినవి
 రుదున్నాను.

వైశ్య శ్రేయోభిలాషి.

మాత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక ద్వి త్త చికిత్స URESOL (యూరిసోల్)

ఈమధ్యమును వాడుటచే తక్కువ ధియముగా కుదురును
 9 మొదలు 12 కాక సంఖ్య ఉపయోగించిన రాలము
 అన్ని రుదులు పుట్టులందు, యితర రుకాలుములందు ద్వికయమునకు దొరకును.
 ప్రాప్తికొను కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.
 C. T. Harl & Co 48, Singaperumal Street Triplicane Madras

నాలుగుభాషల నిఘంటువు.

ఇందు కుమారు (5000) అయిదువేల తెలుగుమాటలు అకారాదిగా వ్రాసి వానికెదురుగా హిందుస్తాని, ఇంగ్లీషు, ఆర
 వము పదములు చేర్చబడినవి, ఏపదము కావలసినను వెంటనే గ్రహింపవచ్చును ఇదివరలో ఇట్టిగ్రంథము వెలువడి యుండలేదు,
 ఇది చదివినచో గురుసహాయ ముక్కురలేకుండ వైభావము మాటలాడు కక్కిరింపును ఇది స్కూలుమాస్టర్లకు, విద్యార్థులకు,
 లాఠులకు, గుమాస్తాలకు, వర్తకులకు, ప్రయాణికులకు, పండితులకు, పాదులకు సమస్త జనలకు, మిక్కిలి యుపయోగించును,
 వెల 2 అణాలు మాత్రమేగాని 800 రూపాయలకు పించిన సహాయ మొనరింపగలదని నిరూపింపబడినది జెప్పవచ్చును.

వైశ్యాసహవాసఫలితము

(పద్యకావ్యము) వెల 4 అణాలు

ఇది బెంగళూరులో జరిగినకడ ఒక లుబ్ధుడత్యంత తాభ్యమున నమిత్తై త్రమఁగూడఁ బెట్టుటయు నాతని కుమారుడు
 వేశ్యాలోలుండై తద్విత్తంతయు వేశ్యకర్పించి తుదకు దానిచే వడలగొట్టబడి యడవుల పాలైపోవుటయు, మిక్కిలి చక్క
 వ్రాయబడినది లుబ్ధుడనము, వేశ్యామాత్యవర్ణనము జదువుచో నవ్వు పుట్టకమానగు. ఇందలి నీతిశ్లోకగార పద్యములు చదివి
 తీరవలయును ఇది చదువ మొదలిడుచో పూర్తియగువలయు విడువ బుద్ధివోడమను.

చిరునామా:— దావరి లక్ష్మణస్వామి పితాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

1827

మీ జీవితరహస్యము జీవితరహస్యము మీ భవిష్యజీవితరహస్యము

అంజనాలయము

లోనే తోసికొని ఆయత్తపడుడు! ఆనందించుడు. కష్టములు, భోగ్యశ్రమములు, విద్యాబుద్ధులు,
 జానుపజయములు చేయి మీ జీవితరహస్యమంతయు అంజనములయనఁ గన్నులకు గట్టినట్లు ప్రదర్శింపబడును.
 వ్రాసిపంపఁబడును జాతకములున్నవారు, జాతకములు వ్రాసిపంపలేన వారివారు లొమ్మిది అక్షరములు వ్రాసి
 పంపివఁజాలును. జీవిత రహస్యశోధన ప్రశ్నకు రూ 1-0-0 ముందుగా మఱియార్జున చేయవలెను తక్కిన వివరములు
 వ్రాసిన తెలుపుచును

వి. యస్. యస్. శర్మ, అంజనాలయము, రాజమండ్రి.

ననాపది శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలపదములకు ఎన్నోరూపములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి 85000 శబ్దములకు అర్థములు
 కలవు ఇదిఉన్నచో వైద్యకశబ్ద సింధు, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగుగ్రంథములు అక్కఱలేదు. క్యాలిగోరైండు వెల 3-4-0 లు.
 “భసవదీపిక” అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్త ఖనిజములు కుద్దించెనీ భస్మములు చేయు యా
 నాని అయ్యుత్తరవిగామములు గలవు. తు 1 కి రు 500 కిమ్మతుగల భస్మములు
 కూడ గలవు క్యాల్కోరైండు వెల రు. 2-0-0
 2454 రక్షి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

మల్లాది సూర్యనారాయణ శాస్త్రి.

నూలు సరిగా వడికి పంపుచున్నవారు

25 సంబరకు పైబడిననూలును సరిగా పిడులుకట్టి తప్పకుండ ప్రతినెలయును భారత తంత్రకారకసంఘమునకు పంపుచున్నవారి జాబితా

సేరు	స్థలము	రాష్ట్రము	దళము	సంబర
			స్ట్రెంగ్త్	కాంటు
1. ఆర్. టి. చాపన్న సెట్టిగారు	మంభోకోణం	ద్రవిడ	80 7	46
2. టి. సి. చలంగారు	మధుర	"	66 6	"
3. పయ్యలూరు నారాయణగారు	మలయ	కర్నాటక	58 6	39
4. కే. వేంకటాచారిగారు	ఈశోడు	ద్రవిడ	58 3	42
5. శుభమాగారు		నంగ	57.1	98
6. చాందలాయి సర్కారుగారు	చెన్నపురి	ద్రవిడ	55 8	53
7. హెచ్. రామారావుగారు	ఏలూరు	ఆంధ్ర	54 7	43
8. బి. మారుతయ్యగారు	మచిలీపట్నము	"	53 4	84
9. ఎస్. నారాయణస్వామిగారు	మధుర	ద్రవిడ	53 2	58
10. ఎస్. రామలింగంగారు	"	"	46 1	46
11. పి. ఎస్. మినాక్షిసుందరంగారు	"	"	44 6	64
12. ఉపాధ్యక్షులుగారు	ఖుల్నా	నంగ	43 3	37
13. కే. నూర్జనారాయణగారు	రాజమహేంద్రవరం	ఆంధ్ర	41.8	41
14. పి. నారాయణరావుగారు	పోడూరు	"	41 6	54
15. శ్రీశంకరసేనగారు	ఖుల్నా	నంగ	49 2	43
16. కే. సుబ్రహ్మణ్యంగారు	కోయంబట్టూరు	ద్రవిడ	37 5	28
17. ఎల్. ఎస్. వరదాచారిగారు	తిరుపతి	"	34 8	84
18. జోగీశ్వర ఛటర్జీగారు	కలకత్తా	నంగ	32 8	51
19. అపర్ణాదేవిగారు	"	"	30	118
20. ఆర్. డి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు	నేలం	ద్రవిడ	26.7	61
21. సి. వేంకటప్పారావుగారు	గుంటూరు	ఆంధ్ర	26 6	40
22. మరుగన్ ఉరఫ్, ఎం. ఎం. కల్కలింగం సెట్టిగారు	మేలెళివయ్యపూరి	ద్రవిడ	26 5	96
23. పులివెందులపాళు	మలపురా	నంగ	22	53
24. ఎస్. అంబుజంగారు	మంభోకోణం	ద్రవిడ	21 8	83
25. ఇ. ఇక్కిందపరియ్యగారు	తిరుమారు	కేరళ	21 3	47
26. పి. సుబ్బరాజుగారు	ఏలూరు	ఆంధ్ర	17 5	140
27. చల్లెలూరు కే. పల్లెలూరు	అహమదాబాదు	గుజరాతు	17 1	98

46 సంబర వడికినవారికి మొదటిస్థాన మియ్యబడెను. 140 సంబర వడికినవారికి అంత్యస్థాన మియ్యబడెను ఒకసారి మొదటిస్థానమును బడయగలిగిన అపర్ణాదేవిగారు 118 సంబర వడకుచున్న 19 వ స్థానమును పోలసివచ్చినది. వచ్చిననూలులో యీ 27 యునుపంపుచున్ననూలు ఏకరాసిగాను నునుపుగాను నున్నది గానిమిల్లునూలుల సమానముగా వడుకగలవారికను కనుబడలేదు చాలకట్టపడినగాని సన్ననూలు వడకజాలరు వీరికి ప్రోత్సాహమును కలిగించుటకే యీ జాబితా ప్రకటింపబడెను. గానియితరులుగూడ వీరివలె వడుకవలెనని ముచ్చించుటకుగాను వీరందరును చాలకట్టగా వడికి సరిగా పంపుచున్నారు. కాన యింకనుకట్టచేసి జరిపేయ్యనట్లే వడుకవలెననియే వారిని కోరడమైనది. మంచినీటిని చక్కగాయేకియిచ్చినచో మిల్లునూలును మించునట్టి నూలునురాట్టనుమీది వడకుటసాధ్యమునని నిదర్శన పూర్వముగా ముచ్చించుటకు శ్రీయుత లక్ష్మీదాసు పురుషోత్తముగారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఆప్రయత్నముల ఫలితములను త్వరలోనే ప్రకటింపగలనని నమ్ముచున్నాము ఈలోగా యీ 27 మందియును కృషిపలిపి యింకను జరిగిలనూలువడికి పంపగోరెదను దారమును తీయుచున్నపుడే పురియొక్కింపవలెనని గాని తీసినకీమ్మటకారు దారమును తడిపినకీమ్మట తడిఅరువరకును వైండరు నుండి తీయకూడదు. (మొ. క గాంధీ-ఎంగుయిండియా-29-4-26)

చెన్నపురిదొరతనము - మద్యపాన నిరసనము

చెన్నపురి దొరతనమువారు ప్రకటించిన ఒక ఉత్తర పును శ్రీమత్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు వెల్లడిచేసిరి అది కడుసులభముగానే యున్నను విశేష భావముతో కూడియున్నది. రాజగోపాలాచారిగారు, అమలులోనికి వచ్చినకీమ్మట కొత్తగా తులసింపిన వార్షిక వ్యయములలో (రికరింగ్స్ లెన్సు) కొత్త ఆరోగ్యశాఖాధికారులకును వారి తాబేదారులకును సంబంధించిన వ్యయమొకటియొప్పున్నది కలరా, మలేరియా మున్నగువానినిగూర్చి వారుప్రజలకు బోధించెదరని యీ హింపనై యున్నది" అని అచార్యులుగారు వ్రాసిరి. ఎద్యపానముకూడదని బోధించవలెనా అని ఆయుర్వేదగులుగారు కొందరు దొరతనమువారి నడిగిరి. "ఆరోగ్యశాఖవారు మద్యపానము కూడదని బోధింపరాదనియే దొరతనమువారు తలచుచున్నారు" అని ముక్తసరుగా వారికి ప్రతిత్తర మియ్యబడెను. దానికికాగితమును తెలిపియుండలేదు. ప్రజాప్రభుత్వమేయైనచో మద్యపానమువలన కలుగజూనిని ప్రజలకు స్పష్టముగా బోధించుటకే ఏర్పాటుచేయుదురు. అది యెంతటిబాధుగానుగ వానినిచెయ్యనో స్పష్టముగా బోధించుటయేగాక లాంతరజాప్తుల సహాయమున బాగుగా చూపించవలసిగూడ నుండును. కాని యిప్పుడున్నదొరతన వటులచేయునని ఆశించువారు పిచ్చివారే యగుదురు సారాదుకాదుగారుడు త్రాగుడువలన హానికలుగునని వచ్చెడువారి కందరికిని బోధించవలెనని ఆశించుట టిడ్డియి యిదియు నట్టిదే భారతదేశమున సారాదుకాగముల కన్నిటిని దొరతనమువారేగదా యజమానము! గానివలన 25 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయము

వచ్చుచుండుటవలన విశ్వవిద్యాలయములను పోషింపగలుగుచున్నారని దానివలననే బ్రిటిష్వారు పాలితదేశములందన్నిటిలోను కాంతిని నెలకొల్పి పీలగుచున్నది. సారా కల్లు ఆదాయమే మనచాలార విద్యాభివృద్ధికాధారమునున్నది చేతయులు లేమ బాధ్యతనుగర్హించి మద్యపానాభిమానులగు దొరతనమును నిరోధింపగలుగువరకును భారతదేశమున మద్యవిక్రయము యాభుమాదు. అమెరికాలో మద్యనిరసనము. అమెరికాలో మద్యనిరసన ప్రయత్నము విఫలమైనదని చాలాపండి వ్రాయుచుండరుగాని అది సత్యముకాదనట కొక విశేషింపరాని విషయము లుచకరింపగలవు. మిడిలెవెన్సుసాతు యాస్తు అమెరికా విద్యాధ్యక్షులలో 128000 వంది కళాశాలావిద్యార్థుల ప్రతినిధులు మద్యపానము చేయకూడదని తీర్మానముచేసిరి. "మద్యపానముచేయువాడు సరిగా పనిచేయజాలడు అలు దిడ్డలనుసరిగా అదరించిపోషింపజాలడు సంఘమునకుసరిగా సేవ చేయజాలడు, అని మేమెరుగుదుము ఇప్పటికింకను కార్మికులు మద్యపానముకొరకు ధనమును దుర్మయము చేయుచుండినచో దేశమునందు కార్మిక సహకారబాంతు లింతగా వృద్ధిచొంది యుండవు కార్మికోద్యమమునకు నాయకత్వము వహించుటకు కాంతిచిత్తులుగా నండవలెను గాని త్రాగుబోతులు పనికిరారు. బ్రిటనుదేశమున కార్మికనాయకులు యుద్ధానంతరము నుండియు మద్యపానమును పూర్తిగా త్యజించిరి గాననే చాల అభివృద్ధి కలిగింప గలిగిరి. గలిగించిన యైదేండ్లనుండియు మద్యపానమునుగూర్చి అమెరికా దేశమునందు కార్మికవర్గములలో ఆర్థికముగా అత్యుద్భుతమున నభివృద్ధి కలిగినది. అని లైలుకోడ్డు కార్మికసంఘములవారు వేలకొలదిమందియును అమెరికా కార్మిక మహాసంఘమువారును తీర్మానించి

రి. అని లూకోమోటిపుయింజనీరు అను మాసపత్రిక ఫీచేవరి సంచికలో ప్రకటింపబడెను. అమెరికాదేశీయులందరును మద్యపానమును మానివేసిరిని నేను తెలుప టూనుటలేదు. నేనా మహోద్యమమునుగూర్చి చాలగ్రంథమును చదివియున్నానుగాన ప్రతికూలపక్షముగూడ కలదని యెరుగుదును. రెండుపక్షములవారునుగూడ, అతిశయోక్తులను తెలుపుచున్నారనియే భావించిననుగూడ అమెరికాదేశమున మద్యపాన నిరసనము ప్రబలముగా వున్నదనియు దానివలన మహాపకారము జరుగుచున్నదనియు అంగీకరింపక తప్పదు ఫక్తికానిపుడే తెలుప నవకాశములేదు. భారతదేశమునందు సారాజిత్తీయ దుకాణములను అన్నిటిని మూసివేసినచో మద్యపాననిరసనము కడుగులభమే యగును. - మొ. క గాంధీ, ఎంగుయిండియా-6-5-26)

ఆంధ్రరాష్ట్రమున పాఠశాలలో రాట్టములు

సశ్చిమగోదావరిజిల్లా భీమవరంతాలూకా బోర్డువారిరిపోర్టులోని విషయములు. "1-9-25-వ తేదీని బోర్డుపాఠశాలలోపాధ్యాయులకు తంతుకరణమున రాయమడుగు గ్రామమున పోటీపరీక్ష జరిగినది 30 మంది పోటీచేసిరి నలుగురికి బహుమతులియ్యబడెను బోర్డు సభ్యులును యితరులును కలసి బహుమతులనిచ్చిరి. ఎక్కువసన్నధారము 27-వ సంబరగా తేలినది 7-3-26-వ తేదీని లంకలకోడూరు గ్రామమున మరియొక పోటీపరీక్షజరిగినది. 13మంది 3 బహుమతులియ్యబడెను. 70 మంది ఉపాధ్యాయులు పోటీచేసిరి ఎక్కువసన్నధారము 80 సంబరగా తేలినది బోర్డుపాఠశాల ఉపాధ్యాయులను విద్యార్థులను ఖద్దరునే కట్టవలెనని రెండుసార్లు హెచ్చరింపబడెను ఇప్పుడు సభ్యులును ఉపాధ్యాయులునుగూడ ఖద్దరునే కట్టుచున్నారు ప్రతినెలయును 30 పానుల నూలు వడకబడుచున్నది బోర్డువారిక ఖద్దరు యినప్పట్లరును నియమింపదలచిరి ఇప్పుడు 40 పాఠశాలలో 200 రాట్టములు తిరుగుచున్నవి" అని తాలూకాబోర్డువారు రిపోర్టులో వ్రాసిరి.

తిరుపతిమున్సిసిపాలిటీ రిపోర్టు. మూడేండ్లక్రితమే పాఠశాలలో నూలువడుకుటయే రాట్టబరిగినదిగాని 1924 నుండియే క్రద్ధ అధికమైనది 1924 సంవత్సరము ఆఖరుకు 5 వందరపు గజములబట్టను నేయుటకు చాలినంతనూలును విద్యార్థులువడికిరి గదామామనుగంటకు 100 గజములు 5 మొదలు 30 సంబరవడకగలిగిరిని యినివేదికలో నున్నది. పాఠశాలలో రాట్టములకంటె తక్కిలే మిక్కిలి ఉపయోగకరముగానుండును విద్యార్థులందరునుకలసి నూలువడుకుటకు తక్కిలే మిక్కిలి ఉపయోగకరము. వానిమీదనే హెచ్చునూలుతయారగును వానికి వ్యయముగూడ చాలతక్కువ. (మొ. క గాంధీ- ఎంగుయిండియా-6-5-26)

కౌను థియేటరు 2253

8 5-26 శనివారమునుండి 11-5-26 మంగళవారమువరకు ప్రతినెలకు 2 ప్రదర్శనములు ఉల్లి 6-15 గం, సాల్ 9-80 ని॥ ప్రతి శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని ప్రత్యేక మాట ని గలదు. మీ హృదయమును పరిశీలనయందు ఉంచుడు. "ఇన్ ది నేమ్ ఆఫ్ ది లా" గొప్పప్రేమపూర్వకమైన నాటకము, 6 రీల్సుగలది అనేక ఇతర ఫిల్ములుకూడ చూపబడును.

విజయనగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదబ్బా డాది భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన శ్రీ యథాధిక రామాయణము హరికథాహాపక పద్యగద్యగీతప్రబంధము. ఇందు శ్రీరామ జననము, శతాకర్మణము, పాదుకాపట్టాభిషేకము, సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సేవకము, సామ్రాజ్యసేవకము, నాక్షాస్రములు. హరికథాకాలక్షేపములకుం బనికివచ్చును దీనివల పోవ్తేగీక రు 2-8-0. గ్రంథకర్తగారికి పలసినవారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. 1125

రెండవవారు భగ్గుమగుట

“గాంధీమహాత్ముని చార్యపటమును కార్పొరేషనులో ప్రశ్నించుటకు ఆగు వ్యయముపై ప్రభుత్వము వారొసంగిన నిర్ణయమును చర్చించుటకు గత రి వ తేదీయందు 5-15 గంటలకు సమావేశ పరచబడవలసిన ప్రత్యేకపథ “కోరం” తేకుండుటవలన నిలచిపోవుటచే కాన్సిలు పథల నియములలో (1) వ నియము ననుసరించి 10 వ తేదీ సోమవారము 5-15 గంటలకు సమావేశము గావలసియున్నది ” క్రింద టి సుందరరావు నాయుడు గారి దస్యతు గలదు

లాహోరు, మే 10 — పంజాబు రాష్ట్రము హిందూ
సభ నధ్యక్షులవహించి యీనాథ్య అందాలలో హిందూమతా
మృదీయ వైషమ్యభావములు పెంపొందునట్లుగా నుపన్యసించి
నందులకై ఇండియన్ పీపల్స్ కోడ్డు 1 రి స్పెషుక్రిగి దాడుగు
మాండగారిని ప్రాసిక్యూటు చేయనిననవని పంజాబు ప్రభుత్వ
ప్రధానకార్యదర్శికి కాననసభ్యులు మియాన్ అద్దుల్ హైగా
దొక జాబులో నూచించిరి. (అ. (పె.)

వచనాపవాదాలు

ఒక విందు: "శ్రీవాడ" హోటలు యజమానులు వ్యాజ్యముగా చేపారామేశం పంతులుగారి గౌరవార్థమే రేపు 12 వ తేది సాయంత్రం 5 గంటలకు చన్నపురి వైనా బజారు నందలి "శ్రీవాడ" హోటలందు విందు గావించుట.

రాక్షసోక్తులు: టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు అంబేద్కర్ వాదనలను వచ్చిరి వ్యాఖ్యపరిచి మాధవ్ నాయర్ గారు గడచిన రాత్రి ఉదకమంజులకును పోయిరి (అ.ప్రె.)

ట్రాము ప్రమాదమునలన మరణము: వాల్ ట్రామ్ వాహనమునందు నిన్న జరిగిన ట్రాముకారు ప్రమాదమున గల్గిన ప్రమాదమునగుంచి శేటిసాయంకాలమున విచారణ జరుగను.

చెల్లు పైనుండివడి మరణించుట మైలాపూరునందొక కల్లుగిమవాడు చెట్టుపైకి గిమ చుండి కాలావారినందు క్రిందపడి వెంటనే మరణించెను. అతడు 40 ఏండ్లవాడు. ఇత డాక్టర్లకు విచారించి ప్రమాద మగునని తీర్మానించెను.

వారపురిపోర్టు 1925 సం॥ మే 8 తేదితో సంక్షేపవారమునకు సంవత్సరముగాదామా 1000 కి 41 8 కలదు గతవారమున 45 8 కలదు 4 అమ్మనారిపోర్టు, 1 అందువలన మరగాము. కాలావారమున 1, ప్రైవేటువలన 2, మలేరియావలన 20, ఇతరగ్యాధులవలన 16 మరణములుండెను. 1925 సంవత్సరమున దీనికంటెయగు వారమున 47 8 ఉండెను.

వాత్రయందలి చిలుముత్రాగి మరణించుట: చెంగల్పట్టణంలో నొక గ్రామమునుండి శ్రీనివాస యంగుగారు అను 25 ఏండ్లయవకుడు ఉద్యోగముకొరకు ఇచ్చటికివచ్చియుండెను శనివారమునాడు సాయంకాలమున అతడు కాఫీత్రాగి మైలాపూరునందొక యరుగుపైబరుండి వినుమస్థితి యందుండ నాయంబివారతనిని ఆస్పత్రికి బంపిరి. అతడప్పుడు నిన్ను మరణించెను బహుశః కాఫీతోటి దానిని పోషియున్న వాత్ర చిలుముత్రాగివలనన నట్లు జరిగియుండవచ్చును.

కామల్ గారిని జనరల్ ఆస్పత్రికి మార్చుట: డా॥ ఎమ్ ఎస్. కామల్ గారు విశాఖపట్నంనందు ఉద్యోగభగదవు తీరినప్పటికి మూడవ జిల్లా ప్రెసిడెన్సీ సర్జన్ గారు, జనరల్ ఆస్పత్రియందు రెండవ ఫీజిషియన్ గారు, మద్రాసు వైద్యకళాశాల శరీరకాస్త్రపండితుడుగను నెలవుపై పోయియుండు మేజరు స్కిన్నరుగారికి బదులుగా నియమింపబడిరి.

మారుపేరుతో మోసగించుట: 24 ఏండ్లవయస్సుగల దొరరాజాయనతడు ముచస్వామియను వానిపేర నన్ను వ్యాసునితీసికొని ట్రాములో పోవుచుండ పట్టుకొనబడెను అతనిని 419 నెక్సుక్రిందపట్టి కోర్టునకు తీసికొనిపోయిరి తప్పించెననిని అతడు ఒప్పుకొన్నందున ఒక సంవత్సరమువరకును మంచిన పనడికను జూపునట్లు వ్రాసియుచ్చి 100 రూప్యములకు కట్టి ఇద్దగు పెద్దమానవ్యులవద్దనుండి చెరి 100 రూప్యములకు జూరొని ఇప్పించులయుడని తీర్మానింపబడెను.

మద్రాసు రాజధాని ఆదిద్రావిడుల దళమనచూవేము

మద్రాసు అసెంబ్లీ యొక్క పిలియందు గోఖలే మందిరమున మే 16 న తేది ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు మద్రాసు రాజధాని ఆదిద్రావిడుల దళమనచూవేము జరుగును.

ఏ వి సుబ్రహ్మణ్యంపైగాగ సభ వారంభింతురు పండిత డి. వి. పళ్లెపాపయ్యపిల్లగారు సన్యాస సంఘాగృహమున నుండు ఆ పిలియన్ గారు, ఎమ్ ఎల్ సి అగ్యుడు గానంగురు అందరును విచ్చేయప్రార్థితులు. సమావేశము 10 తేది 16 తేది మార్చబడినది.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము: ఈసమాజధిపత్యమున 1925 సం ఏప్రిలు నెలయందు 8, 742 మంది బీదలకు అన్నము పెట్టబడెను దామాషా పైదినమునకు 125 మందికిపెట్టిరి ఇందు 1,168 మందికి ప్రత్యేక కాలములందు ధాన్యములచే నీయబడిన ధనముచే అన్నదానము చేయబడెను. 1,074 మందికి అన్నదానసమాజపు ఘడు వడ్డిని ఖర్చుపెట్టి అన్నదానముచేసిరి. ఏప్రిలునందు అన్నిదినములకంటె ఎక్కువగ 18 తేదిన 212 మందికి భోజనము పెట్టబడెను" అని గౌరవకార్యదర్శిగారు వ్రాయుచున్నారు.

దక్షిణ ఇండియానుండి అఖిలభారత టాంజీమ్ నాయకుల సర్వటనము:

తుత్తుకుడియందు జరుగబోవు దక్షిణ ఇండియా మస్లిమ్ టాంజీమ్ సమావేశపు సభాసభ సంగ్రహమును ప్రెజుడెంట్ డాక్టరు నైపుద్దీన్ కియాగారిట్లు వ్రాసిరి.

తుత్తుకుడియందు జరుగబోవు సమావేశమును ప్రత్యేక వైభవముతో జరుపవలయును. ఈసంగ్రహమునల జిగులు చాలమేలును పొందగలరు మాలానా అబ్దుల్ మజీదుగారును, బడా యూనిగారును నేనును మరికొందరు ముఖ్యనాయకులతో తుత్తుకుడికివచ్చి, దక్షిణఇండియా టాంజీమ్ ఉపసంగ్రహమువారి విర్ణయప్రకారము దక్షిణఇండియానుండి సంచార మొనరింతుము.

17-8-26 తేదిన జరిగిన సన్యాససంఘసమావేశమున 6వ తీర్మానముప్రకార మిసంఘమున లంకాద్వీపముకూడ చేర్చబడినది. కావున నాయకులు లంకాయందు సంచార మొనర్చుటకు ప్రయోగక్రమమును సన్యాస సంఘమువారు నిర్ణయింతురు.

అన్ని మహమ్మదీయసంఘములవారును తమ నాయకుల నెక్కుకొని తుత్తుకుడియందలి దక్షిణఇండియాసంఘపు సన్యాస సంఘమునకు వారి చిరునామాల నంప ప్రార్థితులు.

దక్షిణఇండియా మస్లిమ్ టాంజీమ్ ఉపసంగ్రహపు తీర్మానములు

- 1 ఒక సభుకమిటీవారు ఈజిల్లాయందంతులకు పక్కటప మొనర్చి రాబోవు సమావేశమునకు స్వచ్ఛందసేవకులకు తయారు చేయవలెను.
2 భారతీయ విల్లులందు నేసిన కాకిరంగుగుడ్డలపై ఒక చుట్టడమును, నొక్కాయను, పచ్చనితలపాగాను, స్వచ్ఛంద సేవకుల కీయవలెను.
3 భోజనము బసలతో డెలిగేటు టిక్కెట్టు 1 కి రు 6.0-0.
4 విజిటర్లు బసభోజనములతో రిజర్వుకు 100-0-0 బసభోజనములతో మొదటితరగతి టిక్కెట్టు 25-0-0 బసభోజనములతో 2 వ తరగతి టిక్కెట్టు 15-0-0 సామాన్యటిక్కెట్టు, బసభోజనములకాక రు 2-0-0
4. దక్షిణఇండియా మస్లిమ్ టాంజీము వ్యాపకులకు అర్హుని వేతన మియబడును.
5. ఈజిల్లాయారొక వారపత్రికను ప్రకటింపవలయునని డా॥ జనాబ్ లెఫ్ట్ మెరీఫ్ గారు చెప్పిరి. ఇప్పుడు సాధ్యముకాదనియు దేశపర్యటన మొనర్చి నాయకులతో మాటలాడిన పిదప చూచుననియు అభ్యుత్తుడు చెప్పెను. వచ్చియుండినవారందరను పత్రిక ఉండితీరవలయునని చెప్పిరి. టాంజీంకమిటీ యభ్యుత్తు డగు జనాబ్ ఎమ్. ఎమ్. మహమ్మద్ సాలీ సాహెబుగారు పత్రిక ను మొదలు పెట్టి నవైస 1000 రూప్యముల నిత్తునని చెప్పిరి. భగవత్పూర్వసభతో సభ ముగిసెను.

గొ॥ వి. జె. పటేలుగారు అసెంబ్లీ అభ్యుత్తులు గొ॥ వి. జె. పటేలుగారు జూలై మాసమునందు జరుగవలయు మద్రాసు కాసనసభసమావేశ మప్పుడు అధికారరీత్యా ఆ కాసనసభను సందర్శించుటకు వత్తురని తెలియచున్నది.

గొ॥ వి. జె. పటేలుగారు

అసెంబ్లీ అభ్యుత్తులు గొ॥ వి. జె. పటేలుగారు జూలై మాసమునందు జరుగవలయు మద్రాసు కాసనసభసమావేశ మప్పుడు అధికారరీత్యా ఆ కాసనసభను సందర్శించుటకు వత్తురని తెలియచున్నది.

శిశుహత్యకేసు

9 ఏం పిల్లను మామయూస్తికొరకు చంపుట మధుర, మే 10 రామనాథు సెవన్సు జడ్జిగారు 5 ఏండ్లకన్నపుడు ఎత్తుకొనిపోయి చంపి చెరవులో పాతిపెట్టిన కేసులో తీర్పుచెప్పెను పినతండ్రి ఎడ్డాయనగారును మరియొకడును 8 వ ఫిబ్రవరిరాత్రి విస్సాలముకోట గ్రామములో మామయూస్తినింతును పొందుటకు ఆపిల్లను చంపిరి ఇరువురును నేరంబుగా నెంచి ఉరితీయుటకు అనుజ్ఞను జడ్జిగారిచ్చిరి. (అ.ప్రె.)

ఎస్స నేడు సాధము

నలమూ ప్రభుత్వమువారికి కావలెను ఎస్స నేడు సాధమువిషయమై ప్రభుత్వమువారికిని మిలిటరీవారికిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరము లింకను జరుగుచున్నవి ప్రస్తుత మాసాధముగల ఫల మొక పెద్దమునుమ్యునకు మాసమునకు 20 రూప్యముల బాడుగపై కాలనకీయబడినది. ఇదివరకే నగరనిర్మాణ ప్రముఖుడును, ప్రభుత్వమువారును ఈయవలదని చెప్పియున్నది రి నగరవ్యాపనమునకై ప్రభుత్వమునా రాఫ్టులమును కాపాడవలదని కోరగా ఆఫ్ఫలము యజమానులకు మిలిటరీవారు ప్రభుత్వమువారి తో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుచున్నారు ఆఫ్ఫలమును కాలనకీయ్యులలో ప్రతిసంవత్సరమును క్రొత్త కాలకావలెననియు, లేచిపొమ్మనిన 24 గంటలలోపల కట్టడమును పడగొట్టువలెననియు ఒడంబడికలను ముచ్చప్రక్క అనినసించు వా రాసాధము తమకు బాధకరముగానన్నదని తెలుపుకొనిరట. (ముద్రాసుమెయిలు.)

ఆంధ్ర హెరల్డు

చెన్నపురి ఆంధ్ర విద్యార్థిసంఘమువారి మాసపత్రిక

ఏప్రిలు సంచికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. జి. వి. రాఘవయ్య బి. ఏ. గారు సంవాదకుడు. ఆంధ్ర హెరల్డుయూ నివర్సిట్ కలెజు (పోస్టు బాక్సు 282) (బ్రాడ్వే, మదరాసు) మేనేజరు ఆర్. భాస్కరరావు, బి. ఏ. గారు ప్రకాశకుడు చందా విద్యార్థులకు సాలుకు ఒక రూపాయి ఇతరులకు రెండు రూపాయలు. ఇది మొదటిసంపుటలు మూడవసంచి ఇందు ఆంగ్లాంధ్ర బావలలో రెంటియందునుగూడ వ్యాసములు వ్రాయబడెను. వీనిలో చాల వ్యాసములును కథలును మిక్కిలి ఉపయుక్తములును ఆర్యకములునుగూడ నై యున్నవి చాలమంది విద్యార్థులే విశేషముగా నున్నారు మొదటిపుటయందు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము వైసుభాస్కర శ్రీయుత కట్టించుచి రామలింగారెడ్డి ఎం. ఏ. ఎం. ఎల్ సి రిజస్ట్రార్, శ్రీయుత సి. డి. కుబ్రావ్యాక్రేషి ఎం. ఏ. వి. ఇ. ఎస్ గార్ల పటములున్నవి జూను నెలాఖరువరకును రేఖలుమనిల్పర్దున్నునవానిని పంపగోరువారు ఆర్. భాస్కరరావుగారు బి. ఏ. ఉల్లితోట రాజమహేంద్రవరము జను అడ్రసుకే పంపవలెను.

కారిక సభ

నిన్న సాయంకాలమున పెరంబూరు వైల్డప్రెక్షర్ కలెజు ట్రేడు యూనియన్ ఆఫ్ ప్రకారము కార్మికసంఘమును రిజిస్టరు చేయించువిషయమును చర్చించుటకై యొక సభజరిగెన్మ్య సంఘాధ్యక్షుడు పంచాక్షరా చారిగారు అగ్రాసాధి పతమును విహించిరి 7000 కార్మికులు వచ్చియుండిరి ప్రత్యేకముగా నాహ్వనింపబడిన ఎమ్. కె. ఆచార్యగారు రుపస్యాసము నిచ్చిరి. పంచాక్షరాచార్లగారిట్లు చెప్పిరి.

"ఈ సంఘము 1919 సం స్థాపింప బడినది అప్పుడు జి. ఎన్. అరంజేలుగా రధ్యులుగా నుండిరి వారిపిమ్మట వాడియా గారుండిరి అటపిమ్మట కార్మినిర్వాహకుల నెన్నుకొనుచుండిరి. ప్రస్తుతము 12000 సభ్యులున్నారు ఇంకను పెక్కుండు చేరగలరు. యూరప్షియన్లను ఆంగ్లో ఇండియన్లను చేర బ్రతుత్తింపు చున్నారు. కావున దీనిని వెంటనే రిజిస్టరు చేయింపవలయును ఇందుచెరకుండువారు చేరి తత్ఫలమును బొందుదురగాక "

ఆచార్యగారు కార్మికులకు సంబోధించి ఇట్లుచెప్పిరి - "ఈ గొప్పసమావేశమును గాంచుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాను. ఇందువలన మిరైకమర్మముతో ఒనిచేయగలరని తెలియుచున్నది ఇదివరకు సంఘములు యజమానుల ఇష్ట ప్రకారము నడవెడివి ఇప్పుడు వారిసంఘముల నాగ్రొక్కజూచుచున్నారు. కానికార్మికులస్థితిని చెరిసినకొందరి సహాయమున సామ్రాజ్య సభకుందొక అట్ట అంగీకరింపబడినది. ఇందు వలన యజమానులు కార్మికసంఘముల నొప్పుకొనుటయేగాక వారి యభివృద్ధికి పాటుపడవలసియున్నది మీరు మిరైకమర్మస్థానముల ననుసరింపుచు పూర్వనిబంధనల నొకకమిటీవారిచే తిరుకి నాచరగాలోనికి దెచ్చిన పిమ్మట రిజిస్ట్రేషన్ చేయింపవలెను రాబోవు ఎన్నికలయందు మిరైకమర్మ సహాయమును చేసినవారిగే మీరు తోడ్పడవలయును పిమ్మట అభ్యుత్తుని అంతోష్టవ్యాసముతో సభముగి సెను.

శ్రీశ్రీలకు వోట్లనిచ్చు యధికారము

లంకాద్వీపమున సతి లక్ష్మీపతిగారి ఉపన్యాసము
పార్వతిమత పోషకులను సతి రుక్మిణిలక్ష్మీపతిగారు మే
4 వ తేదీన తలెత్తినవారు లంకాద్వీపమున వచ్చిరి. అట్లు
రవ్వపత్రిక ప్రతినిధితో మాటలాడుచు వద్రాసునందు 5, 6
సంవత్సరములక్రిందల సతి జీవరాజుదాసగారి నాయకత్వముక్రిం
ద ప్రతిష్ఠా వోటింగు అధికారమును పొందినవిషయమును ఇతర
రాష్ట్రములుమాడ వీరి ననుసరించిన విషయమును గురించి చె
ప్పెను. ఈవిషయమున లంకానివాసులు వెనుకబడియుండుటకు
చింతించి త్వరలో వారు కృషిపలిపి స్వాతంత్ర్యమును పొంద
వలయునని చెప్పెను.

బాల్యవివాహములు

భారతదేశమున బాల్యవివాహములను గురించియునుగగా
అవిషయమున భారతీయు లింకను ముందునకురా లేదనియు,
పెక్కు సంస్కరణసంఘము లుండియు జనులింకను బాల్యవివా
హములు అనారోగ్య కరుజననములకు కారణములని తెలిసికొన
లేకున్నారనియు, లంకాయం దీవిషయమున చాలచక్కగనున్నద
నియు చెప్పెను బరోదాయందు బారకను బాలికలకును
నిగ్బంధవిద్య నేర్పరచినందునను, వివాహపుయస్సు 12 ఏండ్లు
చేసినందునను ఇకపై దేశము మంచిస్థితికిరాగలదని చెప్పెను.
పార్వతీ సమావేశమున నీ విషయమును ప్రసంగింపదలచితినిని
చెప్పెను. పార్వతిమత తాను పోవుచున్న కార్యమును గురించి మా
టలాడుట కిష్టపడకండెను.

శ్రీలహక్కులు

4వ తేదీన వై ఎమ్ బి. ఏ సంఘమున శ్రీమతి రుక్మి
ణిగారు శ్రీలహక్కులనుగురించి ఉపన్యసించిరి అధ్యక్షుడు
డి. బి జయతిలక్ గారు కొద్దిమాటలలో ఉపన్యాసకురాలిసందర్
శను తెలియజేసిరి

ప్రస్తుతము పార్వతీనందు జరుగనది 9 వ శ్రీల అంత
ర్జాతీయసభయనియు, గతసభ రోమక పురియందు జరిగినదియు,
అపుడు భారతదేశమునుండి 5 మంది డెలిగేట్లు పోయియుండి
రనియు, ఈసంవత్సరమున 10 మంది పోవుచున్నారనియు, లంక
వారుగూడ సీసభయందు పాల్గొన బ్రయత్నింపవలెననియు
రుక్మిణిగారు నుడిచి రంగు మతభేదములను జూడక అన్ని
దేశములశ్రీల సొకచోడేర్చి ఆయాదేశములయందలి సాంఘిక
రాజకీయలోపములను గమనించి శ్రీలను వానియందు పాల్గొను
నట్లు చేయుట ఈసభవారి లక్ష్యమని ఆమె చెప్పెను. ఈసంవ
త్సరము శ్రీలపరిశ్రమలు, వ్యభిచారము, జాతీయసమస్య ఇవి
మాడును చర్చింపబడునని చెప్పెను.

పురాతన కాలపు భారతీయశ్రీలు

పూర్వము భారతదేశమున శ్రీలెట్లుండిరో తెలిసికొన
వలయునన్న చాణక్యుని అర్థశాస్త్రమునకంటె మంచి పుస్తకము
లేదు నేతనుగురించి వ్రాయుచు బహుబాహుండ ఇంటియం
దుండు శ్రీలందరును జీవనార్థము నూలు నడవమండిరనియు,
నేతపరిశ్రమ తనికీదారువానిని పరీక్షించి తగినంతధనము నిచ్చు
మండెననియు చెప్పెను.

పనులయందు

ఇతర పనులయందు శ్రీల సెక్సెనగౌరవముతో చూచు
చుండిరి శ్రీలపరిశ్రమల గౌరవమును అర్థశాస్త్ర మంగీకరిం
చినదనియు వారి యోగ్యత్వము మనకు నీతిపాఠమునియు నామె
చెప్పెను జోషీగారి ఇండియన్ లెబరుల్లను గురించి ఈసంవ
త్సరమున నామె ప్రకటించెను. మనము మన పూర్వీకులచేసిన
దానికి మరలి పో జూచుచున్నామనియు, వారు
చేసిన యుండిన దానిని మనము చేయ జాలక
పోతిమనియు నుడివెను దేశక్షేమమునకు శ్రీలావశ్యకమనియు
వారిసహాయములేక ఏపనియు కాజాలదనియు, పాశ్చాత్యశ్రీలు
ప్రస్తుతస్థితికివచ్చుటకు వారికెన్నియో సంవత్సరములు పట్టెనని
యు, భారతదేశమున శ్రీస్వాతంత్ర్యము నంగీకరించినందున
భారతదేశశ్రీలు తమ ప్రతిభను గనబఱచి వారు నేర్చుకొనిన
నీతులను పాశ్చాత్యులకు జెప్పి భారతదేశపు ప్రస్తుతస్థితివారి
కెరిగింతుకను నమ్మకము గలదనియు చెప్పెను.

బర్మాగవర్షురంగారు

రంగూను, మే 10:—బర్మాగవర్షురంగారు ఈ మధ్య
ఈ త్రైమాసికమున సానెట్టువరకు సంచారము చేసి తిరిగి కలివారము
వచ్చిరి. ఇక్కడి గవర్నర్లు సరిహద్దులవర
కు భోవుట శిక్షప్రధమము. (ఆ. ప్రె.)

నెల్లూరుమండల మహాసభలు

పినాకినీ సత్యాగ్రహశ్రమము

మే 26, 27 తేదీలు

రాజకీయ సభ ఖద్దరు ప్రదర్శనము లదిమాంధ్ర మహా
సభ ఇవన్నియు పినాకినీ సత్యాగ్రహశ్రమమున ఈ ల
ఆంధ్ర 22 తేదీలలో జరుగను ఆహ్వానసంఘ మేర్పడి పనులు
చులుకుగా జరుగుచున్నది. శ్రీయుతులు వెన్నలకంటి రాఘ
వయ్యగారు, పొనకా పట్టాభి రామిరెడ్డిగారు మున్నగువారు
తాలూకా శ్రామముల తిరిగి ప్రచారము చేయుచున్నారు

మద్రాసు కార్పొరేషన్ అధ్యక్షులు సుప్రసిద్ధులు నగు
శ్రీయుత సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు రాజకీయసభాధ్యక్షు
లుగా మండ ననుగ్రహించినారు తక్కినవభల విషయమై
రెండుమూడు దినములలో ప్రకటింపబడును. ఈ సభలకు
శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, ఆంధ్రకేసరి టంక
టూరి ప్రకాశం పంతులు మున్నగు నాయకులకు పలువు
రాహ్వానింపబడిరి పలువు రాహ్వానముల నంగీకరించి వచ్చు
నట్లు హాగ్దానము సంగీయింపబడును

మృత్యు చాలాతక్కువగా వున్నది. కాన మండలములో
అన్ని తాలూకా ఫిర్కాసంఘమువారును ప్రతినిధుల నెమ్మ
కొని ఈ నెల 20 తేదీలోపుగా ఆహ్వాన సంఘమువారికి
తెలుపగోరెదము. ఎన్నికలు, త్రాగుడు, రోడ్లు, మున్నగు
మాఖ్య విషయము లనేకములు చర్చకువచ్చి నీశ్చితములై బావి
కార్యవిధానము ఏర్పాటుచేయబడును గాన మండలములలోని
అన్ని భాగములనుండియు ఎక్కువమంది ప్రతినిధులు దేశసే
కులు, భూస్వాములు, ఇతరప్రముఖులు రావలయునని ప్రార్థించు
చున్నాము. ముందుముందు వివరములు తెలుపబడును

ఇట్లు విధేయులు,

తిక్కవరపు రామిరెడ్డి.

కె. వి. రాఘవాచార్యులు.

ఇంగువ శివయ్య.

తిక్కవరపు వేంకటరెడ్డి.

పొనకా కనకమ్మ.

చ. వేం. కృష్ణ.

మరాఠ్ సభల విషయమై వ్రాయువారు చ వేం
కృష్ణ, నెల్లూరు అను చిరునామాకు వ్రాయ బ్రార్థింతులు.

నూలుపో పరిక్షలు

ఈనెల 22-23 లలో పినాకినీ సత్యాగ్రహ శ్ర
మమున (తల్లి పాడు) ముగ్గు మహాసభతోపాటు నూలు పోటీ
పరిక్షలు జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది పలువురు మహాశ
యులు బహుమానము లొసంగెద మని వాగ్దానమొనర్చిరి. లో
గడ నెల్లూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నుండినారు,
గొప్ప భూస్వాములనగు శ్రీయుత కావటూరు లింగారెడ్డిగారు
నూలుపోటీపరిక్షలలో ఏబదవ నెంబరుకుపైన సన్నముగా
నూలుపోటీయవారికి పదునైదు రూపాయల వెలగల సువర్ణపతక
ము పొసంగుదురు పాఠశాలకు వెళ్లి చదువు చాలవలకు మూ
డునాలుగు బహుమానము లొసంగటకు మరొకరు నిశ్చయించిరి
ఇట్లే న్యాయవారులును ఉపాధ్యాయులును పోటీకి నిలచి ఉ
త్తీర్ణులయినవారికి వరికొండరు బహుమానము లియ్యనున్నారు.

ఇదిగాక ఏబదవ నెంబరునకు తక్కువగామండ పడకు
వారికి పదిరూపాయల విలువగల బంగారుపతక మొసంగబడును.
ప్రత్యేకముగా అదిమాంధ్ర శ్రీలకు, హహమ్మదీయ శ్రీలకు
కొన్ని బహుమానములగలవు మొత్తమునూద పురుషులకు.
శ్రీలకు ప్రత్యేక బహుమానములు పెక్కులు గలవు. నూలుపోటీ
పరిక్షకు వచ్చువారందఱును ఖద్దరునస్త్రులులే ధరించియుండ
వలెను పతకములుతప్ప తక్కిన బహుమానములన్నియు వస్త్ర
రూపమునో వస్త్రరూపమునో ఉండును నూలుపోటీపరిక్ష
కు వచ్చువారందరు 22 తేదీ మంగళవారములోపుగా ఈక్రింది
సంతకముచేసినవారికి తెలుపవలెను ఏకులు రాటుములు ఆశ్ర
మములో స్వయంచేయబడును కడుస్తు మాత్రము ఎవరిని వారు
తెచ్చుకొనవలెను. రాటుములనగూడ తెచ్చుకొనుట మంచిది.
ఇతరవిషయములను ముందుముందు తెలుపుదుము

దయచేసి ఖద్దరభిమానులందఱును ఈవిషయమునంగు శ్ర
ద్ధాభిమానములుంచి, నూలుపోటీ పరిక్షలకు దయచేసియు, నడ
కువారికి చెప్పి వారువచ్చునట్లు ప్రోత్సహించియు అంతటను ఈ
విషయమును వ్యాప్తి చేసియు సాయపడ బ్రార్థింతులు.

ఆశ్రమము } చ. వేం. కృష్ణ,
00-22-23 } కార్యదర్శి.

వాతావరణస్థితి

కెరళ - 10 మే 11 నుండి 12 నుండి

Table with 5 columns: Location, Max Temp, Min Temp, Rainfall, and Wind Speed. Rows include places like Kottayam, Alappuzha, etc.

సర్కారులలో గోపాలపురమునందు తప్ప ఇతరచోట్లు
ఆకాశము కొంచముగ మేఘావృతమైయున్నది. గోపాలపురము
న ఆద్విత తక్కువగననున్నది. బంజరులో శీతోష్ణస్థితి 8 డిగ్రీలు
తక్కువగననున్నది.

తెగ్గరిలో 0.43 ఇంచులవర్షము కురిసినది. కడపలో
శీతోష్ణస్థితి 8 డిగ్రీలు తక్కువగననున్నది.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

వాతావరణము

సిద్ధా, మే 10:—కృష్ణామత్తర పరగణాలంతయు వర్ష
మున్నది. అస్సాము బెంగాలులలో సామాన్యముగను, దిరిస్సా
భోటానాగపురము, పంజాబు, రాష్ట్రము, సింధు, రాజపుతా
నా ఈ త్రై వైదరాబాదులలో అక్కడక్కడ వర్షమున్నది.
బర్మాలోను సంయుక్తపరగణాలలోను బెహారిస్థానము, గజ
రాటు మధ్యపరగణాలు, తూర్పుదక్షిణ మద్రాసులందును వర్షలో
వర్షమున్నది.

నూచన:—మధ్యప్రదేశ్కులందు వర్ష ముండును.
(అ. ప్రె.)

ధిల్లీ, మే 10:—నూనెల కంఠము నిన్ను మధ్యాహ్నము
అపరిమితముగ వర్షముతోగూడిన తుపానువచ్చినది.
చెల్లుపడిపోయినవి. బాటలన్నియు ఆడ్లంపబడినవి.
తెలిగ్రావు తీగలు ఎల్లెక్ట్రిక్కుతీగలు నాశమైనవి. కలకత్తా
వరకును తెలిగ్రాములు వెళ్లులేరు. ఇమ్మిచ్చిమకు ఎదురుగ
కట్టబడిన ఖిలాఫతు విహాసభ పెరచాలు కొంతవరకు పడిపోయి
నది (అ. ప్రె.)

మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము

జూను 1-వ తేదీన తెరువబడును

ఆలిఘరు, మే 10:—స్టేషన్ మే 1-వ తేదీ నుండి
మూయబడిన ఆలిఘరు విశ్వవిద్యాలయము జూను 1-వ తేదీనుండి
తెరువబడును. చాలవరకు స్టేషన్ కా ధి తక్కి పోవుచున్నది.
(అ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు

శ్రీమద్భారతము

ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు పేర్కొనిన అభ్యర్థులను కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ వారు రంగీకరించిరి. ఇంకను కొలది స్థానములకు అభ్యర్థులను నిర్ణయింపవలసి యున్నను చాల భాగము పూర్తియైనది. అభ్యర్థుల నిర్ణయము గూర్చి భిన్నాభిప్రాయము లుండుట సహజము. కొన్ని స్థానములకు యితరులను నిర్ణయించిన బాగుండునని తలచుచువారుండురు. ఎట్టి నిర్ణయము జేసినను ఆక్షేపణ యుండకమానదు. నిర్ణయ కర్తలు పొరబడుట కవకాశముగలదు. అయినను కాంగ్రెసు నిర్ణయ మొకసారి జరిగినపిమ్మట దానిని జయప్రదముగ నిర్వహించుట సభ్యుల ధర్మముగాని నలుసులనేనుట పాడిగాదు. కాంగ్రెసును అధిక్షేపించు వారు పలువురుగలరు. జస్టిసు పక్షమువారు మితవాదులు ప్రభుత్వాధికారులు మాత్రమేగాక, రిస్పాంసీవు సహకారపక్షమువారు గూడ నేడు బయలుదేరిరి. ఇట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసునందు అంతఃకలహము లుండ గూడదు. శాసనసభలకు బోవు కాంగ్రెసుసభ్యులు ద్వంద్వ ప్రభుత్వ స్థానమున స్వపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టుట కభిలషించెదరు. స్వల్ప వరములతో వారు తృప్తిజెందరు. వీరు కాంగ్రెసు చెప్పిన చొప్పున ప్రవర్తించుటకు సంసిద్ధులై యుండురు. ఇట్టివారికి ప్రజల్లెరును తోడ్పడుట ధర్మము. కాంగ్రెసు విజయము ప్రజలవిజయము. ప్రజల సంకల్ప సిద్ధి కిదియే మూలమార్గము.

కాంగ్రెసు గౌరవమును కాపాడుట అత్యవసరమని ఎంచవలయును. జాతీయసంస్థలలో కల్గి మిన్నయైనది, కాంగ్రెసుసంస్థ. కాంగ్రెసు నిర్ణయములను చేశము కొనసాగించుకుంటుంటే, నేడు విషమస్థితి ఏర్పడుచున్నది. ఎవరికివారే స్వతంత్రులుగుచున్నారు. జాతీయభావము దొలగి సాంఘికవిభేదములు బైకివచ్చినవి ప్రత్యేకమతసంఘములు కాంగ్రెసు సంస్థసానము నాక్రమింపజూచుచున్నవి. కులసభలు, మతసభలు, తమహద్దులను దాటుచున్నవి. ద్వేషభావము పెచ్చుపెరుగుచున్నది. దేశభక్తి దెనుకంజవైచినది. స్వకులభిమానము ప్రధానమయినది. శాసనసభ ప్రవేశము అసహాయదృక్పథమును మార్చివైచినది. అసహాయమునందు, పోటీలేని హేతువుచే, ఐకమత్యము ప్రవర్ధిల్లుట కవకాశము గలదు. అసహాయ కార్యక్రమమంతరించినను, అసహాయ దృక్పథము నయినను బలిపయుంచుట శ్రేయస్కరము. కాంగ్రెసు గౌరవమును సంపాదించుట, స్వరాజ్యసిద్ధికి నాయకుని ఉద్దేశ్యగనిరాకరణమే. దానిని సయితము

దీసివైచి, సంపూర్ణ సహకారము నవలంబింపవలయునని రిస్పాంసీవు సహకారవాదులు భూమ్యాకాశముల తలక్రిందు జేయుచున్నారు. ఇట్టియవాం తరము జరుగకుండ, సబర్బుతిలో రక్షింపబడెను. నిలిచియున్న కార్యక్రమమునయినను నిష్కర్షగ కొనసాగించుటకు కాంగ్రెసుసభ్యులు బూనుకొనిన గాని, భావ్యభివృద్ధి చేకూరజాలదు. ఇట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కాపాడుబాధ్యత ప్రజల్లెరు రపై నిలిచియున్నది. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులతో శాసనసభలను నింపివైచుటకు ప్రజలు తోడ్పడవలయును. లేనియెడల, యిప్పుటి పరిస్థితులే చిరకాలము నిలిచియుండును. ఆంధ్రదేశము కాంగ్రెసు ప్రామాణ్యము సంగీకరించి, పేరుగాంచి యుండెను. కాంగ్రెసు గౌరవమును నిలువజెట్టుటకు ఎప్పుడును సంసిద్ధముగనుండెను. ఈ సమయమునను, ఆంధ్రదేశము తనధర్మమును నెఱవేర్చునని నమ్మెదము. కొలదిమానములలో, ఆంధ్రదేశపు పట్టుదల కార్యరూపమున వెల్లడిగావలసి యున్నది. శాసనసభల బహిష్కారమునకు ఆంధ్రదేశ మెంత యుత్సాహము జూపెనో వివరింప బని లేదు. ఈమారు శాసనసభలకు కాంగ్రెసుసభ్యులను ప్రతినిధులుగబంపు పట్లగూడ, ఆంధ్రు లింకను నెక్కుడు ఉత్సాహము జూపుట యవసరము. జస్టిసుపక్షమువారి ఆరాటములు నిరుపయోగము గాక మానవు. తమిళరాష్ట్రముగూడ సమానోత్సాహము జూపుననుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు సభ్యులతో నిండెడి మదరాసు శాసనసభ కాంగ్రెసు నిర్ణయములను నిర్వహించుటకు, తప్పక పాటుబడగలదు. ఈసభయందు నూతన వాతావరణము ప్రవేశింపగలదు. జాతి ద్వేషము తొలగి, ప్రజాభిప్రాయము వ్యాపింపగలదు. ఇందుకు తోడ్పడుట మిగుల శ్రేయస్కరము. చెన్నరాజధానిని మలినపరచుచున్న వర్ణవైషమ్య మెంత త్వరలో నంతరించిన నంతమేలు. హిందూమహమ్మదీయ విభేదములవలె, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములు పెచ్చుపెరుగకుండ జూచుట ఎల్లర కర్తవ్యము. అంతరాత్మ సంబంధమగు ఆక్షేపణలేనివారు రందరును, కాంగ్రెసుఅభ్యర్థుల విజయమునకై సర్వశక్తులను ధారబోయి గోరెదము. కాంగ్రెసు గౌరవమును కాపాడుట కన్న ప్రస్తుతసమయమున ముఖ్యధర్మము వేరు లేకుండుటచే కాంగ్రెసు సభ్యులు అప్రమత్తులై పాటుబడ గోరెదము. కాంగ్రెసుసంఘములను పునరుజ్జీవము గావింపవలయును. సభ్యులను విరివిగ జేర్పవలయును. గ్రామ సంఘములు మొదలు రాష్ట్రీయ సంఘముల వరకును నూతన జీవముతో దసరారవలయును. ఇంతవరకు కాంగ్రెసు నావరించిన కళంకమును బాపినగాని వికాసమేర్పడజాలదు. కాంగ్రెసు సంఘములు చురుకుగ బనిచేయుచో దేశానర్థ కార్యక్రమము లడుగంటును. మతసాంఘిక వివాదము లంతరించును. స్వాతంత్ర్య మారుతము ముకుళించిన ప్రజల హృదయములను మరల వికసింప జేయును.

కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకు భయమగుగాక!

మహాత్మునిపటము: జస్టిసుపక్ష ప్రయత్నము

గాంధీ మహాత్ముని పటముగూర్చి ప్రభుత్వము వారు జేసిన ఉత్తరువును సమర్పించుటకు కార్పరేషనునందలి జస్టిసుసభ్యులు జేసిన రెండవ ప్రయత్నముగూడ విఫలమయ్యెను. మూడవతేదిని అధ్యక్షునితో నిమిత్తము లేకుండ తమంతటాగ్రామ సభ జరుపుటకు జస్టిసుసభ్యులు ప్రయత్నించిరి కాని నిర్ణీతసంఖ్య రాకుండుటచే సభ జరుపుటకు వీలులేకబోయెను. పిమ్మట కార్పరేషను సభలో అధ్యక్షులగు సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు వెనుకటిసభను నిలిపివైచినందులకు కారణములను దెలిపిరి. వీరుజెప్పిన కారణము మిక్కిలి సమంజసముగనుండెను. ఇంతటితో జస్టిసుసభ్యులు లూరకుండురని తలచితిమి. శనివారమునాడు జరిగిన కార్పరేషనుసభలోగూడ, సోమవారమునాడు సభజరుగదని అధ్యక్షులు స్పష్టపరచిరి. కాని జస్టిసుసభ్యులు తమప్రయత్నమును మానలేదు. నిన్నటిదినము మరల సభజేయుటకు ప్రయత్నించిరి. వెనుకవచ్చి నంతమందియైనను సభకురాలేదు. నిర్ణీతసంఖ్య లేకుండుటచే, వచ్చినవారలు ఎవరితోవన వారు ఇండ్లకుబోవలసినవారయిరి. జస్టిసుసభ్యులు రాకున్నను, పౌరులుమాత్ర మివాచిసోదమును జూచుటకు హాటంతయు నిండిపోయిరి. జస్టిసుసభ్యుల యవస్థను తిలకించుచుండిరి. జస్టిసుపక్షమువారి యెత్తులను గ్రహించుటకుమాత్రము పౌరులకు చక్కని యవకాశము గలిగినది. వీరిప్రతిష్ఠాభవ ప్రయత్నములకు కారణమేమి? గాంధీమహాత్ముని పటము కార్పరేషనుభవనము నలంకరింపకుండ జేయుటయే. బ్రాహ్మణేతరదృష్టితో జూచినను మహాత్మునికన్నను శ్రేష్ఠులు బ్రాహ్మణేతరసంఘమునందు గనుపింపరు. అట్టిబ్రాహ్మణేతరసముఖుని గౌరవించుటకు జస్టిసుసభ్యులుగూడ వెనుక సంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు ప్రకటింపబడిన పిమ్మట, వీరిలో కలవరముపెచ్చెను. జస్టిసుపక్షము వారు మంత్రులను నడిపించుటకు చేతగాక, వారు గోరినవిధమున సంపాదించిన ప్రయత్నించుచున్నారు. దేశనాయకులపై జస్టిసుపక్షమువారి కెట్టి గౌరవముగలదో యిందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. జస్టిసుపక్షము చెన్నపురిపౌరుల యభిమానమును చాలవర కిదివరకే గోల్పోయెను. ప్రస్తుతవైఖరివలన, మిగిలిన కొంచెముగూడ గోల్పోవుట నిశ్చయము. రాంపు కార్పరేషను ఎన్నికలలో వారు లేవక్షమువారిని ప్రతినిధులుగ బంపవలయునో గ్రహించుటకు, జస్టిసుపక్షమువారి చర్యలే తోడ్పడుచున్నవి. స్థానికస్వపరిపాలన సంఘముల స్వాతంత్ర్యము సరికట్టుటకు జస్టిసుపరిపాలన మెటుల తోడ్పడెనో దెలుప నక్కరలేదు. నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు జేసినప్రయత్నములు నిరోధింపబడెను. కద్దరువ్యాప్తికిగాని, నూలు వడుకుటను ప్రోత్సాహపరచుటకు గాని, దేశనాయకులను సన్మానించుటకు గాని, స్థానిక స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటకు గాని, జస్టిసుపక్ష పరిపాలన మడ్డుపడిన నిదర్శనము లనేకములు గలవు. చెన్నపురి కార్పరేషను విషయమునగూడ నిజులనే ప్రవర్తించుటవలన, జస్టిసుపక్షముపట్ల ప్రజలకు సంపూర్ణవిముఖత గలుగకమానదు.

పంచదార : మద్రాసు రాజధాని

పంచదార విచారణసంఘమువారి రిపోర్టు నందు, పంచదార ఫ్యాక్టరీని కట్టుటకు కనీసము ఆరువేలయకరముల భూమియైనను గావలయునని, సూచించబడెను. మద్రాసు రాజధానిలో ఏ జెన్సిలో దప్ప నింతవీ స్త్రీలముగలభూములు మరియొకచోట దొరుకునా యని ప్రభుత్వమువారు సందేహించిరి. అందుచే నీవిషయమై ఏ జెన్సిజిల్లాలలోను, ఇతర ప్రదేశములలోను విచారించి తెలుపవలయునని, ప్రభుత్వమువారికి ప్రత్యేకోద్యోగిని నియమించిరి. 1923 సంవత్సరము జూలై నెలలో ప్రత్యేకోద్యోగి యగు సీతారామపాత్రుడుగారు విచారణను ప్రారంభించిరి. వారిరిపోర్టు యిప్పుడు ప్రచురింపబడెను. విశాఖపట్టణం ఏ జెన్సిస్థిని స్పెషలు ఆఫీసరుగారు ముందుగ వర్ణించిరి. జయపురం నారంగతాలూకాలలో మూడులక్షములయకరములిందునిమిత్తము దొరుకునని వీరు వ్రాయుచున్నారు. గునుపురం తాలూకాలో ఏబదివేల యకరములు దొరుకునని వ్రాసిరి. భూములు చొకగ లభించునని వీరి యుద్దేశ్యము. నీటివసతి గూడ అనుకూలముగ నుండునని వీరి తలంపు. విశాఖపట్టణం కలెక్టరు గారు మాత్రము వేరువిధముగ నభిప్రాయ పడుచున్నారు. ఏబది ఎకరములు దీసుకుని స్వల్ప ప్రయత్నముజేసిన చాలుననియు గొప్ప ఇర్రిగేషను స్కీములు ఆచరణ సాధ్యములు గావనియు కొండ రయితులు కప్పపడి పనిజేయరనియు పనివారల నష్ట యినిగూర్చి స్పెషలు ఆఫీసరుగారు సందర్భములను బాగుగ గ్రహింపలేదనియు వైల్డే ప్రేషనునంది చాలదూరము రోడ్లను నిర్మించిన గాని లాభములేదనియు కలెక్టరుగారి యుద్దేశ్యము తంజావూరు జిల్లానుగురించి స్పెషలు ఆఫీసరుగారు రెండవ భాగమునందు వ్రాసిరి. ఇక్కడ చెరుకు పంటకు తగిన వసతులు లేవని వీరి యుద్దేశ్యము. పనివారలు దొరకరట. నిపుణులగు రయితులు లేరట. అందుచే పంచదార ఫ్యాక్టరీని జెట్టుట అసంభవమని వీరు భావించుచున్నారు. గోదావరి విశాఖ పట్టణం గంజాము జిల్లాలలోని ఏ జెన్సికాని ప్రదేశములలో పరిస్థితులు తెలుసున్నచో, మూడవభాగము నందు స్పెషలు ఆఫీసరుగారు వివరించిరి. ఈ మండలములలో వేర్వేరు పరిస్థితులు గలవు. నీటి వసతులను విస్తరింప జేసినగాని చెరుకుపంటను వృద్ధి చేయుటకు వీలు లేదని పాత్రుడు గారూ హించుచున్నారు. గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకాలో, డిశెంబరునెల మొదలు మే నెలవరకు నీటిసప్తయి బాగున్నగాని, అభివృద్ధిజరుగదనియు, డ్రెయినేజీప్రశ్ననుగూడ పరిష్కరింపవలయుననియు, స్పెషలు ఆఫీసరుగారు సూచించిరి. విశాఖపట్టణంజిల్లాలో, అనకాపల్లి వీరవల్లి తాలూకాలలోగూడ నీటివసతిని చక్కబరుపవలెను. అనకాపల్లి, చోడవరము, వడ్డెడి, కొత్తకోట మున్నగుచోటలు చెరుకుపంట కనుకూలప్రదేశములట. బొబ్బిలి, పార్వతీపురం, పాల కొండతాలూకాలలో, నాగూరు, పరిసరములు చాల ఉపయోగకరములనియు, నాగావళి నదీ తోయము లీ ప్రాంతములను ఫలవంతము జేయుననియు సూచించబడెను. గంజాము జిల్లాలోని ఆస్కాతాలూకాలో, పంచదార

ఫ్యాక్టరీ యజమానులతో గలిసి పని చేయుచో లాభమున్నను, యిక్కడను, నీటిసప్తయి ప్రశ్న గలదని, స్పెషలు ఆఫీసరుగారు సూచించిరి. రామచంద్రపురం తాలూకాలో డిశెంబరునెల మొదలు మార్చినెలవరకు పడునైదురోజులు కాలువలను మూసివైచి, పడునైదురోజులు తెరచినచో, మే నెలవరకు నష్టయి లభించునని వీరు చెలుపుచున్నారు. కాని రయితులెవరును నెలకు సగము రోజులు నీరులేకుండుట కంగీకరింపవలరు. ఇందు వలన లాభముకన్న నష్ట మధికముగ గలదు. గంజాముజిల్లాలో చెరుకుభూములకు నీరును ముందుగ నష్టయి జేయవలయునని వీరి యుద్దేశ్యము. తిమ్మరాజు చెరువుకు నీటిసప్తయిని అధికముగ సమకూర్చవలయునట. ఏలేరు నదిపై ఆనకట్ట గట్టిన చెరుకుపంటకు లాభించునని స్పెషలు ఆఫీసరుగారు చెలిపిరి. కాని ఇందువలన ఆనకట్ట క్రిందిభాగమున నున్న పొలములకు నీటి వసతి తగ్గిపోవునని కలెక్టరుగారు రాక్షేపించుచున్నారు. ఇంతియగాక ఆనకట్టవలన జమిందార్లకును ప్రభుత్వమునకును మధ్యగల తగాదాలు వృద్ధియగునని గోదావరి కలెక్టరుగారి తలంపు. తిమ్మరాజు చెరువుకు బాగుచేసినను చెరుకును విస్తారముగ పండించుటకు సాధ్యపడదని కలెక్టరు గారు తలంచుచున్నారు. స్పెషలు ఆఫీసరుగారి రిపోర్టును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు రేమని యభిప్రాయపడిరో మాత్రము చెలియకున్నది. 1924 సంవత్సరము మేనెలలో స్పెషలు ఆఫీసరుగారు తమ రిపోర్టును పంపిరి. రెండు సంవత్సరములు నిడినను ప్రభుత్వమువారింకను తమ యభిప్రాయము నేల తెలుపలేదో తోచకున్నది వ్యవధి చాలదనుటకు వీలులేదు. పారిశ్రామిక మృత్తిగారింకను ఎంతకాలము దీసుకుందురో చూడవలయును, పరిశ్రమలపట్ల యత్సాహమున కిది నిదర్శనము గాజాలదు.

సమై

బాగుపనివాండ్ర నమ్మె వెంటనే అంతరించునని జోన్యము బలికినవారి యూహలు విఫలమయ్యెను. సమ్మె నిరంతరాయముగ కొనసాగుచున్నది. సమ్మె సంతరింపజేయుట, సులభసాధ్యముగాదని విదితమయినది. సమ్మె కేవలము పారిశ్రామిక సంబంధమని కార్మికసంఘమువారు తెలుపుచున్నను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమంత్రులు సమ్మెకు విప్లవమని పేరిడి ఆర్భాటము జేసిరి. ఇందుచేత సమ్మెకు భంగము కలుగకపోగ, అన్ని దేశములలోని కార్మిక సంఘములవారు సానుభూతి పంపుట సంభవించెను. పలువురు ధనసహాయము జేసిరి. కార్మిక ప్రపంచమంతయు ఏకీభావము జూపెను ఇట్టిఫలితము చేకూరినందులకు బాల్కు విమప్రభృతులే బాధ్యత వహింపవలయును. కాంటరుబరీ బిషప్సుగారు సయితము, సమ్మెకు పూర్వమున్నస్థితికి మరలుడని బోధించిరి. కార్మికులు సమ్మెను మానుకొనవలయుననియు, ప్రభుత్వము వారు బాగుగ నులకు మరికొంతకాలమువరకు గ్రాంటుల నీయవలయుననియు, గనుల యజమానులు తగ్గుజీతములగూర్చిన ప్రకటనమును ఉపసంహరించుకొనవలయుననియు, వీరు గోరిరి. యజ

మానులును ప్రభుత్వమువారును తమ పంతమును మానుకొనిన తామును నమ్మెను మానుకొందుమని కార్మికులు చెలుపుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో నమ్మె నింకను కొనసాగిచ్చుచో, ప్రభుత్వము వారు తమ ధర్మమును నెఱవేర్చలేదని విమితమగును. బాల్కువినుగారి బిగువు కొంతతగ్గినను, కార్మికులు సమ్మెను మానవలయునని మాత్రము చెలుపుచున్నారు. అంతియగాని, ఇతరులు జేయవలసిన విధులను గూర్చి చెలుపుటలేదు. కార్మికులు విధిలేక సమ్మె గట్టిరి. ఇప్పటికిని రాజీగుదుర్చుకొనుటకు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. రాజకీయోద్దేశ్యము కార్మికులలో గాక, కన్సర్వేటివులలోనే గనుపించును. కార్మికుల ప్రాబల్యము నొకమార్తగద్రొక్కినచో, యిక మీద తమ కెట్టి యడ్డుగలుగదని కన్సర్వేటివులు తలచియుందురు. కాని వారియూహలు నిష్ఫలమగుటచే యికనయినను వివేకముతో మెలగుట శ్రేయస్కరము.

వీరారునమస్య మరలవచ్చునా?

నైజాం రెసిడెంటు ప్రయాణము

హైదరాబాదు, మే 31 — గా. పి. ఏ. బార్దనుగారు హతాత్తుగా క్రిందటి నెల 30 వ తేదీని బొలారంకు బోయిరి. నేటి రాత్రియే బొలారంనుండి సిహకుబోయెదరు రెసిడెంటు యంత హతాత్తుగా నిహుబోవుటనుగూర్చి వదంతులనేకము వ్యాపించియున్నవి క్రొత్తరాజప్రతినిధితో వీరారు విషయమై చర్చజేయుట యీ ప్రయాణోద్దేశ్యమని ఒకవదంతిగలదు. నైజాంప్రభువు రీడింగు ప్రభువుయొక్క నిర్ణయము సంగీకరింపలేదని అందరకును జ్ఞాపకముండవచ్చును.

ఇంకో పెద్దవదంతి యేమనగా హైదరాబాదు సంస్థాన ప్రభుత్వ వ్యవహారములగూర్చి భారత ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారనియు యీ సందర్భమున రాజకీయ కాఖ రెసిడెంటుయొక్క అభిప్రాయములను చెలుసుకొని చర్చింపగోరనియుగలదు విచారాకు నిలవయున్న విషయములు (1) హైదరాబాదు సివిలు, మిలిటరీ రాంకులలో బ్రిటిషు ఆఫీసుల నెక్కువజేసి బలపరచుట (2) నైజాము తీర్పులమీద ముఖ్యులనాయకధీరులు బంపిన ఫిర్యాదు (3) కాజీపేట బలరావురైల్వేలైను పూర్తి జేయుట రెసిడెంటు నిహుగో సంతకాలముండునో తెలియదు. ఒకటి మాత్రము నిశ్చయము రెసిడెంటు కేసరి ఆశ్రమమును వీడి అంతతొందరపడి నిహుకు బోవుటలో యేదో యెక్కువ ముఖ్యులను విశేష ముండితీరవలయును

(ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు)

అబద్ధపు మాటలు మాననప్రమా?

అవునని బొంబాయి హైకోర్టులో తిర్మానమగుట

బొంబాయి, మే 31 — ఒక ఆఫీసరు తన క్రింది వానిని గూర్చి వై ఆఫీసరు తో అబద్ధపు మాటలు చెప్పినట్లుయిన నది మాననప్రమానా కాదా యను విషయము నేడు బొంబాయి హైకోర్టు అప్పీలుకోర్టులో జస్టిసు ఫానెట్టుగారి యెదుట చర్చింపబడెను డి వి పి రైల్వేలో మద్రాసు యగు అసిస్టెంటు స్టేషను మాస్టరు ఫిర్యాదయిన టిక్కెటు కలెక్టరు నీతిలేనివాడని స్టేషను మాస్టరుతో చెప్పెను ఫిర్యాది దానిపై మద్రాసుని ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు యెదుట ప్రాసిక్యూటు చెయగా మేజిస్ట్రేటు సాక్ష్యముపై వానిపై శిక్షాకోపణ చేసి 400 రూపాయలు జరిమానా విధించి దానిలో 200 రూపాయలు ఫిర్యాదికి మజరాగా నిప్పించెను మాటల ద్వారాగాని వ్రాతమాలకముగాగాని హైల ద్వారాగాగాని తప్పుడుమాట లొకరిని గురించి మరియొకరు చెప్పినప్పుడు వానికెంత స్వల్పప్రచార మియబడినను అన్ని ఇండియన్ పీపల్స్కోర్డు ప్రకారము మాననప్రకరంబులే యగునని అప్పీలులో న్యాయమూర్తి చెప్పి పూర్వపు శిక్షను శేరమునే ఖాయము చేసి అప్పీలును కొట్టివేసెను. (ఆ.ప్రె.)

“దౌర్జన్యమునకు భయపడము”

నమ్మరదైనగాని రాజీప్రయత్నములను ప్రారంభింప వీలులేదు

ప్రధానామాత్యుడగు బాల్గోవిందుగారి సందేశము

ప్రేమయునియను కాంగ్రెసువారి పట్టుదల

నమ్మరదైనవిధులు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

రుగ్మీ, మే 9 — పరిశీలనలకు కలగలేదు ఆహారపదార్థముల సప్లయ విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ తృప్తికరముగ నున్నదని ఫీల్డ్ సివిలు కమిషనరుగారు తెలుపుచున్నారు. గొప్ప అల్లరులు ఎచ్చలను జరుగలేదు ఇట్టి విపరీతపరిస్థితులలో ఖాళీరమగు హత్యలు, దొంగిల్యాద, దౌర్జన్యము సాధారణముగ జరుగుచుండును. ఇట్టి దౌర్జన్యము లింతవరకు లేకుండుట సంతోషకరమగు విషయము. సైనికసహాయమును కోరనివలెన అవసరమింతవరకు ఏర్పడలేదు. కార్మికులు కొందరు ఆహారపదార్థముల సప్లయను అడ్డగించి యత్నించుచున్నారని వారి ప్రయత్నము లన్నియు ఫలములేనని

పరిశీలించు ప్రవేశము కాల్గిపోయి ప్రేమయునియను లాభములు సొందుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించెదరని ప్రధానామాత్యు డొకసందేశమును ప్రకటించెను. వారింటిరులు ఆధికముగ చెరుచున్నారు. నేటిదినము గనులపనివారి కార్యసంఘసమావేశము జరిగెను. మైసర్లు ఫైరేషను కార్యకర్తయగు ఎ. జె. మక్ గారు ఈసభయందు మాట్లాడుచు సమైక్యపరిస్థితులయందు డెట్టిచూపు కలగలేదనియు, రాజీ ప్రయత్నములు ప్రారంభమగువని నూచన కనుపడలేదనియు ప్రకటించిరి.

రైల్వేసౌకర్యములు

లండను, మే 8 — రైల్వే సౌకర్యములు తృప్తికరముగ నున్నవని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. 4 మెయిసులైనయందు 2874 బండ్లు లండను అండ్ దగ్గర గ్రాండు రైల్వేలయందు 500 బండ్లు నడుచుచున్నవి. మెట్రాపాలిటను రైల్వే కంపెనీ పనివారు కొందరు తిరిగి పనులయందు చేరిన ప్రకటించబడినది. నిన్నటిదినము లండను మిడ్ లెండు స్కాటిషు రైల్వే కంపెనీవారు 789 బండ్లు లండను నార్త్ ఈస్టరు రైల్వే కంపెనీవారు 780 బండ్లు గ్రేటువెస్టరు రైల్వే కంపెనీవారు 476 బండ్లు నడిపిరి. సవరణ రైల్వే కంపెనీ పనిలో ఇప్పుడు 12 నేలమంది పనిచేయుచున్నారు. సమైక్యజీవనవారిలో కొంతమంది తిరిగి పనులయందు చేరవలసి దరఖాస్తులు పంపినట్లు చెప్పబడుచున్నది. లండను మిడ్ లెండు స్కాటిషు రైల్వేయందు ఇప్పుడు 44 నేలమంది పనిచేయుచున్నారు. సమైక్యజీవనవారిలో కొందరు తిరిగి పనులయందు ప్రవేశించు ఉద్దేశము తెలిపియున్నారు. ఇతర రైల్వేలపరిస్థితులకూడ ఇట్లే యున్నవి. రాష్ట్రములలో ట్రాన్స్ పోర్టులు తృప్తికరముగ నున్నవి.

ఆహారపదార్థముల సప్లయలు

లండను, మే 8 — ప్రతిజిల్లాయందు ఆహారపదార్థముల సప్లయ తృప్తికరముగ నున్నది.

గోధుమమిడిని తెచ్చుటకు సైనికదళ మువయోగింపబడుట

నిన్నటిదినములె నే నేడుకూడ 180 మోటారులారీలలో గోధుమపిండిమూలముల రేవునుండి హైడ్ పార్కుకు లేబడెను. సాయుధులగు సైనికులు లారీలలో గోధుమపిండి మూలములపై కూర్చొనియుండిరి. ముందువెనుక 16 సాయుధశిలములు ఆశ్రితమున నడుచుచుండెను. ఈ ఊరేంపు రెండుమైళ్ళ పొడగుండెను. మేయరు ప్రభువుగారి ఊరేంపు సమయమున ఎట్టి ఊత్సాహము ప్రకటించబడెనో ఈగోధుమమూల ఊరేంపు సమయమునకూడ అట్టి ఊత్సాహమే ప్రకటించబడెను. రేవువద్ద గుంపుకూడియున్న ప్రజలంభ్య ఆశ్చర్యముగ నుండుటచే సైనికులు అచ్చట ఎట్టి అల్లరి జరుగకుండునట్లు చూచుచుండిరి. ఈగోధుమ మూలముల రేవునుండి హైడ్ పార్కుకు తీసికొని పోబడెను. అచ్చటనుండి జిల్లాకు పంపుటకు ఏర్పాటులు చేయబడినవి.

ఆహారపదార్థముల వెలులు

ఏప్రిలు 30 వ తేది నాటి వెలులను ఆధారముగ గైకొనిన ప్రస్తుతము ఆహారపదార్థముల వెలులు ఎక్కువగా పెరిగినవని చెప్పటకు వీలులేదనియు, బోషనర్లకు చిల్ల రవర్తకులు సమైక్యముందున్న ధరలకే సరకులను అమ్ముటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు సెంట్రలు ఫుడ్ కమిటీవారు ప్రకటించుచున్నారు.

మాంసేష్టరు శేపుల్ ఆహారపదార్థములతో నిండిన నాలుగు రెండు వచ్చియున్నవి. కాని సరకులను పడవనుండి శేపునకు చెల్పు కూలీలు లేనందున ప్రభుత్వము నా రొక స్త్రీ మరును మాంసేష్టరుకు పంపిరి. నా విక దళము వారి సహాయముతో ఈ ఆహారపదార్థముల దిగుమతి జరుగును.

అల్లరులు

లండను, మే 8 — గ్లాస్కోలో విస్తృతమైన అల్లరులు మొదలు అర్ధరాత్రివరకు అల్లరులు జరుగుచుండెను. 48 వాంది నిర్బంధింపబడిరి. పెట్రోలు లాంటివల ఆభ్యంతర పెట్టినందున ముప్పులు పెక్కుట నిర్బంధింపబడిరి. సమైక్యజీవనవారు న్యూకాజిలు మెట్టా మునగరముల మధ్యనున్న తంతిశీలను కత్తిరించిరి.

అచ్చటచ్చట దుండగిండ్లు అల్లరిలను చేయుచున్నారని గమల పనివారి ప్రవర్తనను మాత్రము ఆక్షేపించుటకు వీలులేనివిధమున నున్నది. రైల్వేలవారు మాత్రము ఆహారపదార్థముల సప్లయలకు ఆటంకపరుపవలయునని పట్టుదలతో పనిచేయుచున్నారు.

ఒక కమ్యూనిస్టు శిక్షింపబడుట

డనుకాస్టరు వాస్తవ్యులను కమ్యూనిస్టుల అనుబ్రాతు అనునతడు రాజద్రోహపూరితమగు ఉపన్యాస మిచ్చినందున 8 నెలలు శిక్షతో కారాగృహమున కంపబడెను.

దౌర్జన్యమువలని ఫలితములు

ప్రభుత్వపు ఆర్థిక కార్యదర్శి ఈక్రిందిలేఖను కాంటరు బరియందు జరుగుచున్న ఒక సమావేశపు అధ్యక్షునకు వ్రాసెను. ఈసమైక్య ఇట్లే జరుగుచుండిన నానాటికి దౌర్జన్యము అధికము కాగలదు. కాంతి సంరక్షణము ప్రభుత్వమువారి ప్రధమ ధర్మమగుటచే నైనికుల సహాయముతో నైనను వారు కొంతని పాపించు పూనుకొనెదరు. ఇట్టి విపరీత పరిస్థితులే ఏర్పడిన ఫలితము లేవిధముగ ఛరిమించునో చెప్పట అసాధ్యము.

ఎడింబరోలో అల్లరులు జరుగుటచే పట్టిక ఆశీసులన్నియు మాయమైనవి.

వార్తాపత్రికలు

లండను, మే 8 — సెల్సుయార్కు మైగు వార్తాపత్రికలు లండనులో అమ్మబడుచున్నవి.

సమైక్య వ్యాపించుట

లండను, మే 8 — పుర్రోహం ఎక్స్ ప్రెస్ కంపెనీ పనివారు సమైక్యజీవన కాని కొన్నిసరివారి సహాయముతో ఎట్టి ఇబ్బంది లేక కంపెనీవారు పనులను జరుపుచున్నారు.

సమైక్యజీవన యార్క్ షైర్ ఎక్స్ ప్రెస్ కార్పొరేషనుకంపెనీ పనివారు మరల పనులయందు చేరిరి.

అవశ్యపదార్థములు లేనందున కొన్ని యంత్రాలయములు మాయమగుచున్నవి.

ఇతర వివరములు

లండను, మే 8 — నేటిదినము లండను కార్యాలయము లన్నియు మాయమగుటచే షిధుయందు గుంపులు తక్కువగా నున్నవి. బడ్డెసౌకర్యములు లేక ఇబ్బందిపడుచున్న గుమాస్తాలకు ఈ సెలవు అవసరమని అధికారులు తలచిరి.

దివసునకు 600 మంది చొప్పున స్పెషలు కాన్స్టేబులులు చేర్చకొనబడుచున్నారు.

లండనునందలి ముఖ్యభవనముల సైనికులకాంపులగ మారుచున్నవి. తూర్పులండనునందలి విక్టోరియా హార్డునందు సైనికులు విడిసియున్నారు.

ఇతర దేశములనుండి కార్మికులకు సహాయము

బరను, మే 9 — స్విస్ యూనియను సింకికేటరు సమావేశమున గ్రేటుబ్రిటనునందలి కార్మికులకు స్విస్ కార్మికులు తో డృఢపరియునని తీర్మానింపబడెను. మనిషికి ఒక ప్రాంతము చొప్పున పనులుచేసి వచ్చు మొత్తమును ఇంగ్లాండునకు పంపుటకు తీర్మానింపబడెను.

పారిసు, మే 8 — పారిసువార్తాపత్రికలు బ్రిటను కార్మికుల సమైక్యము గురించి వ్రాయుచు ఈ సమైక్య సాంఘిక విప్లవముగ పరిమింపవచ్చుననియు, కాని బ్రిటిషువారు అట్టి విపరీత పరిణామమునకు అవకాశమివ్వనియు అభిప్రాయపడుచున్నవి.

యల్ హ్యూమానిటీ పత్రిక ప్రత్యేక విరాళములను సమూహచేయ ఏర్పాటుచేయుచున్నది.

జూరికు, మే 8 — అంతర్జాతీయ సాంఘిక కార్మికసంఘముల సమావేశము, ప్రేడు యూనియనుల అంతర్జాతీయ మహాసభ సమావేశము ఈనెల 11 వ తేది ఆమ్స్టర్డములో జరుగును. గ్రేటుబ్రిటనునందలి సమైక్య వర్కెస్ పరిస్థితులను గురించి ఈ సమావేశమున చర్చజరుగును.

ఆమ్స్టర్డం, మే 9 — నేషనలు మైసర్లు ఫైరేషను సమావేశమునకు బ్రిటను, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, బెల్జియం, హాలండు, స్పెయిన్, లక్షంబర్గు, డెన్మార్క్ లకు ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. ఇంగ్లాండుచేత ప్రతినిధులు అచ్చటి సమైక్యపరిస్థితులను వివరించిరి. ఇంగ్లాండుకు ఇతరదేశములవారు బొగ్గును ఎగుమతి చేయకూడదని బ్రూసెల్సు సమావేశమున ఆమోదింపబడిన తీర్మానము సంపూర్ణముగ అమలునందుంచబడెనని ఆసభయందు ప్రకటించబడినది.

రషియావారి సహాయము

ప్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువారు నిరాకరించుట

రషియా ప్రేడు యూనియనుల కేంద్ర సంఘమువారు కొన్ని నేల పానుల చెక్కును ఇంగ్లాండు ప్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువారికిపంపిరి. ఈసహాయమునకు సానుభూతికి కృతజ్ఞత తెలిపుచు ధనమును అంగీకరింపబాలమని తెలిపి చెక్కును తిరిగి మాస్కోకు ప్రేడు యూనియను సంఘమువారు పంపివేసినది. ప్రకటించబడినది.

డచ్చివారి సహాయము

ఆమ్స్టర్డం, మే 8 — నెర్లాండ్సు ప్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువారు బ్రిటను కార్మికులకు 5000 పానులు పంపుటకు తీర్మానించిరి. మాడురఫాయిగ, మాడువారములలో ఈమొత్తము పంపబడును.

సమైక్యజీవనవారు పోలీసువారు ఘటించుట

లండను, మే 8 — స్విటునుగరమున నిన్నటిదినము పోలీసువాడికి సమైక్యజీవన కార్మికులకును ఫుల్ బాలు పంపెను జరిగెను. ఒక కాన్స్టేబులు భార్య పండెమున ప్రారంభించి మొదటిపర్యాయము బంధించి తన్నెను. లూయిసగరములో సమైక్యజీవనవారు పోలీసువారు బిలియన్సు అకుచుండిరి. డీను నగరమున సమైక్యజీవనవారే అల్లరులు అణచుసందర్భమున పోలీసువారికి తోడ్పడుచుండిరి.

ప్రధానామాత్యుని సందేశము

రుగ్మీ, మే 9 — ప్రధానామాత్యుడు నిన్నరాత్రి సమైక్యపరిస్థితులను వివరించుచు వైరులెనుద్వారా ఈక్రింది సందేశమును ప్రకటించెను.

బొగ్గుగనుల పనివారేకాక ఇతర కార్మికులందరూకూడ సమైక్యజీవనమును బొగ్గుసామగ్రిని నిశేధింపము ఆధారముగ గైకొని యజమానులసను కార్మికులకు ఒకేధవగు రాజీతుడుర్చుటకై నేను నాశక్తికొడి ప్రయత్నించుచున్నాను. రేడుపక్షములవారి కి ధర్మము కలుగలేదు. వలయుననియే నాఉద్దేశము. ఈఉద్దేశముతో నేను రయవారములను జరుపుచుండ ప్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు వారు సమైక్యము ప్రకటించిరి. పార్లమెంటువారిని దేశమున భయపెట్టి లొంగునట్లు చేతు నుద్దేశముతో పార్లమెంటును దేశమిని తోచుచున్నది. రైల్వేలు నడువకుండునట్లు ఇతర ప్రయాణ సౌకర్యములు లేకుండునట్లుగను ప్రేడు యూనియనువారు చేసియున్నారు. పశువులనుండి సరకులను రేవులకు చేర్చుటకు వీలులేనట్లు, ప్రజలకు వార్తలు తెలియుటకు సౌకర్యములే లేవు. విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ ఆహారపదార్థముల సప్లయ అడ్డగింపబడినవి. ఇది కష్ట

భాస్కర గోపాలకృష్ణమూర్తి,
కాశీబిల్డి

యధోచిత సహకారవాదుల తంత్రములు

ప్రజల కర్తవ్యము

సబర్బరీ యొడంబడిక విఫలమగుటకు కారణములు

శ్రీనివాసఅయ్యంగారి హెచ్చరిక

సబర్బరీ యొడంబడిక విఫలమగుటకు గల కారణముల రిచియు, యధోచిత సహకారవాదుల వైఖరినిగరించుచు, మా ప్రతినిధి, శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారితో వా రీక్రింది విషయముల దెలిపిరి. అయ్యంగారు అహమ్మదాబాదు నగరము లను పూనా, బొంబాయి, పట్టణములకు జని నిన్ననే మదర ను వచ్చిరి.

అనుకొనినట్లే సబర్బరీ ఒడంబడిక, కేగలేదు. ఒడంబడికకు పూర్వము పండిత మోతీలాలు నైహూగారు, ఒడంబడికకు కొన్నివారముల దెలిపిరి. యధోచిత సహకారవాదులు వాని సంగీకరించిరి కాని వాని ఒడంబడికలో చేర్చవలసినట్లు, తరువాత "ప్రధానమూలము"గా వానిని ప్రకటింపవచ్చునని వారంగీరిరి. పండితు డందుకు సరేయని అంగీకరించెను బొంబాయి వైల్డెనెత్త వాత నాకీవిషయము లన్నియు దెలిసెను యధోచిత సహకారవాదులకు, స్వరాజ్యపక్షమువారికి రాజీము ట్లకు మే మంతా కేక్రిందను వినియోగించి ప్రయత్నించి తిమి. నైహూగారు మొదట నూచించిన వరతులగురించిగాని అందుకు ప్రత్యామ్నాయముగా ఇతర వరతులగురించిగాని, ఆ లోచించుటకు యధోచిత సహకారవాదు లేమాత్రమును అంగీకరింపక "సనేమిరా"యని కూర్చొనిరి అందుచే మా రాజీ ప్రయత్నములన్నియు విఫలమయ్యెను అందుచే ఒడంబడికను, అఖిల భారత జాతీయోపసంఘమువారి యెదుటకు దెచ్చుటకై నను వీలులేకపోయెను. అసలు ఈయెడంబడిక గావించుకొనకున్న యెడల చాలబాగుండెడిది అప్పడీ విఫలప్రయత్నములు అందువలన పుట్టు ఆగ్రహమునకు, అసంతృప్తికి అవకాశ ముండెడిదిగాదు బ్రాయినను ఇవి ఎప్పుడో ఒకప్పుడు సంభవింపక తీరదు ఎప్పుడో జరగవలసినది ఇప్పుడే జరిగినది అందుకు ఎక్కువ విచారింపవలసిన అవసరము లేదు. ఈయబాధముల వలన, యధోచిత సహకారవాదులకు, స్వరాజ్యపక్షమువారికి తమతమ సాధకబాధకములు చాలబాగుగ దెలియవచ్చెను. అందుచే కాలముగడచినకొలది తిరిగి ఇరుపక్షములవారు పూర్వము మైత్రితో మెలగెదరని యెందుల కవకాశముగలదు.

మితవాదులకు యధోచిత సహకారవాదులకు

భేదములేదు

మంత్రిపదవుల సంగీకరించుటకు వరతుల సేర్వరచుటకు యధోచిత సహకార వాదులంగీకరింపలేదు. ఎట్టివరతులు ను లేకుండనే, మంత్రి పదవులను, కార్యనిర్వహకసభ్యత్వ పదవులను అంగీకరింపవలెనని వారి మతము. అంతేగాదు కాసనసభ్యులైన, కాంగ్రెసుకు ఏమాత్రమును అధికారముండరాదని వారిపట్టు. ఇంత యెందుక? మితవాదుల, బహిరంగముగా ప్రకటించుచున్న విధానమునే, యధోచితవాదులు గాఢీరపపములలో దాచిపెట్టి చెప్పుచున్నారు. వారిద్దరు భేదము వ్యక్తులలోనేగాని కార్యక్రమములో లేదు

బొంబాయిలో యధోచిత సహకారవాదులు, ఎన్నికలలో అధికసంఖ్యాకులగ నెగ్గెదరని యెందుల కవికాశములేదు. బ్రాహ్మణేతరసభ్యులు, మహమ్మదీయసభ్యులు కలసియెడల యధోచిత సహకారవాదులకంటె సాధికసంఖ్యాకులయ్యెదరు అంతేగా, బొంబాయిలోను పునహాలోనుగూడ, ప్రజాభిప్రాయము కాన్పూరు కాంగ్రెసు తీర్మానము వైపుననే మొగ్గి యున్నది

మహారాష్ట్రలో నాయకత్వము

వహించవలెనను అభిమానం

జాతీయతాభివృద్ధికి భంగకరముగ పద్ధతులను యధోచిత సహకారవాదు లనలంబించుచుండుట చాల విచారకరము. అందు ముఖ్యముగా, మహారాష్ట్రలోను తమ వైపునకు త్రిపుకొనుటకు రావించుచున్న తంత్రములు చాల ఆక్షేపణీయములు. భారత దేశమున కంతకును మహారాష్ట్రలో నాయకత్వము వహింపవలెననియు, మహారాష్ట్రీయులు చెప్పినమాటలను వివలననియు, ప్రస్తుత కాంగ్రెసువిధానము ఇతర రాష్ట్రీయులదిగాని మహారాష్ట్రీయులు గాదనియు అందుచే దాని సెదుర్చువలెననియు వీరు బోధించుచున్నారు ఇది చాల ప్రాస్తవ్యుష్టి అందుచే త్వరలోనే వీరి ప్రయత్నములు భగ్నములై తీరును. మహారాష్ట్రమునందైనను, ఎక్కువనుంది బ్రాహ్మణేతర పక్షమువారు గాని, మహమ్మదీయులుగాని, యధోచిత సహకారవాదులతో చేరుట లేదు

ఇంతవరకు కాంగ్రెసుతో కలసియున్న పండిత మన మిహూన మరేవ్యాగారు, కాంగ్రెసుకు ప్రతిహతులమునే కాదు మిత్రులుటకు పూనుకొనుట చాల శోచనీయము. వంత్రి పదవుల స్వీకరించుట యనగా, హిందూ మహమ్మదీయ బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదముల నింకను తీవ్రతర మొనర్చుటకేవల మొదలగా ముండబోదు ఇందులన, బెంగాలు, బీహారు, సంయుక్త పరగణాలు, పంజాబులందు సాంఘిక వివాదములు పెచ్చుపెడగలవు

ప్రస్తుతకర్తవ్యము

ఈ వివాదములన్నిటిని జూచిన తరువాత, కాన్పూరు కాంగ్రెసు గావించిన నిర్ణయమే చాల బాగున్నదని దృఢవిశ్వాసము గలిగినది ఈలోగా ప్రభుత్వమువారు సంతృప్తికరముగ సమాధాన మొసగినచో, కాన్పూరు నిర్ణయమును గురించి రాబోవు కాంగ్రెసునందు మాత్రమే పునరాలోచింపవలసి యుండును రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పక్షమువారు, చాల రాష్ట్రీయ కాసనసభ్యులలోను, భారతకాసన సభలోను అత్యధిక సంఖ్యాక స్థానములను వశపరుచుకొనవలెను. భారతీయులందరును వెంటనే ఈ విషయమై శ్రద్ధ వహించి కార్యపరులుగావలెను

రాజీమాట, ఎన్నికలతరువాత

కాన్పూరు కాంగ్రెసు నిర్ణయముల ప్రకారము ఎన్నికలలో పోటీ చేసినయెడల, అన్నిపక్షములవారి యందును విశ్వసితత్వక చేతురును. అంతకు పూర్వము, ఎన్నిరాజీప్రయత్నము లొనర్చినను, ప్రతిపక్షమువారు చాల విషయములందు తమ ఇష్టము వచ్చినట్లు ప్రవర్తించు స్వాతంత్ర్యము నుంచుకొని, దైకి మాత్రము ఒడంబడికలకు దిగెదరు అది నిజమగు విశ్వసిత గా జాలదు.

మితవాదులకు యధోచితంలకు భేదమేమి?

తాము నిర్ణయించు వరతులకు కాంగ్రెసు అంగీకరింప వలెననియు, అదెరాజీయనియు యధోచితసహకారవాదుల యభిప్రాయముగ గమనించుచున్నది వీరి వరతులకు మితవాదుల విధానమునకు నాకెట్టి భేదమును గనపడుటలేదు. మితవాదుల వలెనే వీరును తమ ప్రస్తుతవిధానమును దాటి ఒక అనుగ్రహము నుడుకురారు. కాంగ్రెసు తన కార్యక్రమము నంతను వదలుకొని తాము చెప్పినట్లు వివలనెను. ఈ విషయములలో గూడ మితవాదులు, యధోచిత సహకారవాదులు ఒకటే మొన్న బొంబాయియందు జరిగిన యధోచిత సహకార వాదులసభలో గావించబడిన తీర్మానము లీవిషయమును స్పష్టమొనర్చెను. కాంగ్రెసు మూలసిద్ధాంతమును మితవాదులవలెనే వీరును ఆక్షేపించుచున్నారు కాసన తిరస్కారదర్శమును తొలగింపవలసిన దని ఇద్దరును గోరుచున్నారు. కిద్దరు భారతమును రద్దుజేయ వలసినదని ఇద్దరును పట్టుబట్టుచున్నారు.

మనకర్తవ్యము - హెచ్చరిక

అందుచే మనమందఱమును, కాంగ్రెసును బలపరుచుటకు వెంటనే నడుములుగట్టి నిధపడవలెను. అన్నికాసన సభలపై నను, కాంగ్రెసునకు సంపూర్ణాధికారము గలుగుజేయునట్లు జూడవలెను కాసనసభలను, స్థానిక సంఘములను కాంగ్రెసు ప్రతినిధులతో నింపివేయవలెను విద్యావంతులు, పల్లెటూళ్లకు జని కాంగ్రెసు రాజకీయములను గురించి ప్రజల కెరుకపరువలెను. అప్పుడే అఖిల భారతజాతీయ మహాసభ సర్వశక్తివంతము గాగలదు. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమా బానిసత్వమా యను విషయ మిందాధారపడియున్నది ఈ విషయమును ప్రతివారును గవనింపవలెను మనలో మన వివాదములను, మరచిపోవలెను స్వాధీనపరత్వమును, వ్యక్తిభములను వలలివేయవలెను జాతీయమహాసభయే భారతవిముక్తిని సాధింపగలదు. ఆ మహాసంస్థకు బలపరుచుటకు ప్రతివారును, తమ శక్తినంతయు వినియోగించి పాటుపడవలెను.

మాలానా మహమ్మదాలీ

ఫిల్లీ, మే 10 - మహమ్మదాలీగారు హైదరాబాద్లో తోడనే కామెడు ప్రతిక అపబడి తిరిగివచ్చినవెనుక ప్రచురింపబడును. ఉద్బుధులక ప్రతికమాత్రము నడుపబడుచుండును. (అ.ప్రె.)

స్వరాజ్య-ఎన్నికల సంరంభము

మహారాష్ట్ర దేశముందు ప్రచారము

నాయకులను యధోచిత సహకారులు ఉడికించుట

పునహా, మే 10 - మహారాష్ట్రముందు ప్రచారము చెయ్యదలచి ప్రారంభమున పునహా నగరమునకు స్వరాజ్య పక్ష నాయకులు శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు, సత్యనూరి గారు, ఎ రంగస్వామి అయ్యంగారు, పందర్బించి నాగపు రం వాస్తవ్యులగు బారిష్టరు అభయంగారి అధ్యక్షక్రింద ఆర్య భూషణ నాటకశాలయందు వారు ఉపన్యసించి వారి ప్రచారమునకు సంపూర్ణ విముఖులుగ సభ్యుల వైఖరి విస్తృతము జేసెను సభ్యులు ఉపన్యాసకుల చికాకుపరుచుట కడ్డదిడ్డ ప్రశ్నోపరంపరలు గుర్పించి తుదకు విసిగి జేసారి ఉపన్యాసములు మానవలసివచ్చెను సభయందు ప్రతిపక్షులు మూగవచ్చునని అన్యతలు అభయంగరగారు ఆహ్వానింప వెక్కిరిండు ఉపన్యసించుటకు సమకట్టిరి. రెస్పాన్సివు సహకారులపక్షమున గప్తా, గేట్లెగాగ్లు ఉపన్యసించుచుండి సంతసేపును సభ స్తంభించెను అభయంగరగారు మాట్లాడినప్పుడు సభ్యులాయ నను సవిస్తరముగ ఉపన్యసించ నీయరైరి గంగద్రగోళముతోను కేకలుతోను సభ ముగింపబడెను (అ.ప్రె.)

అఖిల భారత హిందూసభ కార్యనిర్వాహకవర్గసమావేశము

కలకత్తా అల్లరుల తరువాత శరిశితుల నాలోచించుట

ఫిల్లీ, మే 10 - అఖిల భారత హిందూసభవారి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు సమావేశమయి కలకత్తా అల్లరుల తరువాత హిందూ మహమ్మదీయుల పరిస్థితుల నాలోచించుట కును ముగియుండుట వాద్యముల విషయమై బెంగాలుప్రభుత్వము ఏ విధముగ నాలోచించునదియు ఆలోచించుటకు సమావేశమగుచున్నారు బెంగాలు ప్రభుత్వము ఏ తీర్మానమునకును రాకమునపు మహాసభవారు ఈ సమస్యయొక్క మత్తెక్ ప్రాముఖ్యతయు హిందువుల హక్కును తెలియపరుప నెంచుచున్నారు. రాబోవు ఎన్నికలగుర్చియు ఆలోచించుచున్నారు. భిలాఫతు కాన్పూరులో ఉపన్యాసములును హిందూవులపై ద్వేషమునుగుర్చియు, చర్చించిరి. నిన్నరాత్రి గంటలు సమావేశము జరిగినది చాలచుంది హాజరైరి. వారిలో పండిత మాలవ్యా, రాజా నరేంద్ర నాథు, స్వామి శ్రద్ధా నంద గాగ్ల కూడ నున్నారు. నిన్న రాత్రి చాల విషయముల గుర్చి చర్చించిరి ఈనాడు తీర్మానములు చేయబడును. (అ.ప్రె.)

హైదరాబాద్ రాయబారనాయకుని యుపన్యాసము

ఫిల్లీ, మే 10 - హైదరాబాద్ రాయము క్రిందటి శుక్రవారము తిరిగివచ్చినది. రాయబారనాయకుడు ఉపన్యసించుచు ప్రతికావితేకిరి చెప్పినదే తిరిగిచెప్పెను. "ఇబినసాదు మాతోచర్చించుటకు ఇష్టపడలేదు. పవిత్రస్థలముల నాశనము చేయుటగుర్చి భిలాఫతు రాయబారము కొంతదాదెపెట్టెను. మాదగ్గర 10400 రూపాయలున్నవి మేము రు 9500 ఖర్చుపెట్టి తిమి. దానిలో మూడువేలు ధర్మము చేసినదే. ఉపన్యాసము మాజికులాంతరు సహాయున చేయబడినది రాయబారమందలి తమ గౌరవమును స్థిరపరచుచు తీర్మానింపబడిరి (అ.ప్రె.)

డిప్టీమేయరువై అపనమ్మకము

64 రు సభ్యులు సంతకముచేసి అరీ పెట్టుట

కలకత్తా, మే 10 - 64 గురు సభ్యులు, అల్లరుమొన కలిసి సంతకములుచేసి తమకు డిప్టీమేయరునందు నమ్మకములేదనియు వారిచే రాజీనిప్పించవలసినదనియు కోరుచు అరీని మేయరుగారి కందిచ్చిరి అన్ని సభ్యులును అన్నిపక్షములును సంతకములుచేసిరి మహమ్మదీయులు మాత్రము సంతకముచేయలేదు. వారు 90 ఎండిలోను 18 మాత్రమే యున్నారు మహమ్మదీయేతర స్వరాజ్యవాదులును, అల్లకైతు, సంతకములుచేసిరి. యూరపియు సభ్యులును ప్రభుత్వనియమితులను సంతకములు చేసిరి. రాజరిషిగోనులాగారు మొదటసంతకముచేసిరి. (అ.ప్రె.)

అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ సమావేశము

స్వల్పసంఖ్యాకుల హక్కులు

డాక్టరు బి.సెంటమ్మ అభిప్రాయములు

బొంబాయి, మే 8:—జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారిని డాక్టరు బి.సెంటమ్మ నేటిమధ్యాహ్నము బయలుదేరి యూరపు ప్రయాణమయ్యెను. ప్రయాణమునకు పూర్వము ఆసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్ ప్రతినిధి అమామదాబాదు అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమును గురించి అడుగ, “పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు వారినాయకుడని విధివిధానములేక మాట్లాడు వారు; పండితునికి ప్రతికూలముగ వోటుచేయుట నాకు కలవ రము గలిగించెను. అధ్యక్షుని అధికారమును వారు సంపూర్ణ ముగ నిరసించిరి. కాంగ్రెసునందు జేరుటకు విశాలావకాశముల వీయవలయునని కమిటీ గోరుచున్నదనియు, అటులగావించిన యెడ కాంగ్రెసునకు సంపూర్ణ జాతీయస్వరూపము గలుగు ననియు నేను గోరితిని. అందులకు సమాధానముగ చెప్పిన ఒకటి ఇందు విషయములు సమస్యను సృష్టించుచున్నవి. కాంగ్రెసు యొక్క యీ అభిప్రాయమునకు ప్రతిఘటనములేదని చెలిసి కొనుట లాభకరము కాబట్టి స్వరాజ్యపతేతరులు గానివారు కాంగ్రెసునందు జేరుటకు ఆవకాశములు దొలగింప బడెను. కాంగ్రెసునందు ఎల్లరు జేరకుండుటకు గతము కన్పించుటలేదు. కాంగ్రెసునందు స్వల్పసంఖ్యాకులే మన అభిప్రాయముల నంగీకరించుచుండెదమనెడ, అధికసంఖ్యాకులు మన పక్షాభిప్రాయముల అంగీకరించునట్లు ప్రచారముజేయుటకు మనకు స్వేచ్ఛగలదు.

కాంగ్రెసు అధికారము

సభ్యుల ఓడంబడిక నిరాకరణము ఆమెకు కాంగ్రెసు పైగల అభిప్రాయమును మార్చుటలేదని బి.సెంటమ్మ నుడివనూ. “ఓడంబడిక కావించబడినప్పుడు నేను సంతోషించితిని. స్వరాజ్యపతేతరులు కాంగ్రెసునందు జేరుటకు అది ప్రధమావకాశ మును గలిగించుచున్నదని నేను భావించితిని. కాంగ్రెసునందు స్వరాజ్యపతేతరులు జేరరాదని ఎవ్వరును వోటుచేయనందున, ముఖ్య పారాంశమందు సభ్యుల ఓడంబడిక విధానము విజయమొందె నని నేను దలంచుచున్నాను. ఉద్యోగముల నంగీకరించి, ఇష్ట ముగ గవర్నమెంటు తీర్మానములపై వోటుజేయుట కాసన సభ్యులకును వారిని ఎన్నుకొనిన వర్గమునకును సంబంధించిన ఇషయముగ ఎన్నవలయును. పట్టణాన్ని ఎన్నికవర్గమునకును జెం దలివా రెవ్వరును యీవిషయమై జోక్యము గల్గించుకొనరాదు. పట్టణము ఎన్నికవర్గమునకు మాత్రమే జవాబుదారి గలవాడై యున్నాడు. తన ఎన్నికవర్గమునకు వైటగల పక్షముయొక్క ఉత్తరవులను శిరసావహించుటకు సభ్యుడు దలంచినచో, తన్ను ఎన్నుకొనుటకు పూర్వము తన అభిప్రాయముల విస్తృతము జేసిన యెడల, ఎన్నికవర్గము ఉత్తరవులకంటె వైటగల పక్షఉత్తర వుల సభ్యుడు కొనసాగించినందులకు ఎన్నికొనినసభ్యుని నిందిం చుటకు ఎన్నికవర్గమునకు అవకాశములేదు. పార్లమెంటరీ ప్రాతి నిధ్యమునకు ఆగర్హదాయకముగ పద్ధతిని వైటనున్న పక్షము యొక్క ఉత్తరవుల జెల్లించుచు, తన్ను ఎన్నుకొనిన ఎన్నిక వర్గము మాట చెల్లించబూసనివారిని ఏ ఎన్నికవర్గమును ఎన్ను కొనుటకు అంగీకరింపదు.

ఎన్నికవర్గముయెడ తాను జూపలసిన ధర్మమునకు విరు ధ్ధముగి ముందే ప్రామాణ్యమును దీసికొనబడెనని తనసభ్యుడు నిజాభిప్రాయమును దాచినయెడల, తప్పు అభిప్రాయములచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుని రాజీనీయవలసినదని ఎన్నికవర్గము గోరవచ్చును” అని బి.సెంటమ్మ చెప్పెను.

పార్లమెంటరీ ఆదర్శము

మైనారిటీ మెజారిటీ అభిప్రాయముల శిరసావహించ వలయునాయని ప్రశ్నింప, “కార్యనిర్వాహకవర్గ సంబంధముగ ఉద్యోగముల స్వీకరించుటకు కాంగ్రెసు మెజారిటీ పార్టీకి అధికారముగలదు. మెజారిటీ పార్టీకు జేసినదిగదాయని మైనా రిటీపక్ష సభ్యుడు మెజారిటీ తీర్మానించిన ప్రకారముగ సంచ రించక తప్పదని నే నంగీకరింపజాలను. నాకు చెలిసినంతవరకు మెజారిటీ అభిప్రాయముల ప్రకారముగ మైనారిటీ యే జేతమం చును అనుకరించుటలేదు. మెజారిటీ పార్టీ అభిప్రాయము ప్ర కారముగ మైనారిటీ సంచరించవలయుననినచో, కార్యక పక్షము కాన్సర్వేటివుపక్ష నిర్ణయముల నంగీకరింపవలయు నన్న

మాట అటుల జరిగినచో ప్రతిపక్షసభ్యులను కర్షణ పరిహాసా స్పదముని దెంచుచున్నది కాసన సభ్యులందరి మెజారిటీ పక్షముగా విం చిన కా స న ము ను మైనారిటీ పక్షము అంగీకరింపవలయును. లేనియెడల తన శిక్ష అనుభవింప సంసిద్ధత జూపవలయును. కొన్ని గట్టిసమస్య లందు కాసనము నుల్లంఘించుటకు వ్యక్తి కధికారముగలదు. అట్టితరీ కాసనముయెడ ప్రజలకుగల గౌరవము చెడకుండుటకై వ్యక్తికాసనోల్లంఘనమునకు శిక్ష అనుభవింపవలయును. మత భ్రష్టుని శిక్షించుటకు యింగ్లీషు కాసన స్మృతియందు చట్టములు గలవు. స్వేచ్ఛాభిప్రాయాల శిక్షించుట అన్యాయముని ప్రజల అభిప్రాయము మారునరకు మతముల గురించిన స్వేచ్ఛాభిప్రాయ ములు నిర్భయముగ శిక్షల ననుభవించిరి. కాంగ్రెసు కాసనముల సృజించు సంస్థగాదు. అరువది లక్షలమందికి మాత్రమే కాసన సభ్యులకు ప్రతినిధుల ఎన్నుకొనుటకు స్వాతంత్ర్యము గలదని యు భారతదేశమంతటి పెద్దదేశమున ముప్పుదిక్కట్ల ప్రజలకు యింత స్వల్పసంఖ్యాకు మాత్రమే ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యమియ బడెననియు మనము గవర్నమెంటును ఆక్షేపించుచున్నాము. కాంగ్రెసునకు యీమాత్రపు ప్రాతినిధ్యమైననులేదు. ఎన్నిక దారుల యిష్టములేదని ఎన్నుకొనబడినవారు లాప్రకారము లేని అధికారమును చలాయించజాలరు. వై తికివిరుద్ధమును ప్రమా ణకరమును నగు తీర్మానము అంగీకరింపవలయునని డిమాండు జేయుట ప్రతిఘటింపవలయును. (అ. ప్రె.)

“ఆంధ్ర సర్వకళాశాల”

“సర్వకళాశాల” నెలెటుకు రిజిస్టరు కాబడిన “గ్రాడ్యు యేట్సు” పల్ల ఎన్నుకొనబడవలసిన పదునైదుగురిలో నొకనిగా నెన్నుకొనబడ గోరుచున్నాను.”

గుల్లపల్లి సాంబమూర్తి,

సయస్య లెక్చరరు గవర్నమెంటుట్రయినింగ్ కాలేజి రాజమహేంద్రవరము

ఇల్లాలు (మొదటిభాగము)

ఇల్లాండ్రవిధుల బోధించుకథ

నూరు నవలలు చదువుటకంటె నిది యుత్తమ కథ్యంత నీతిదాయక మని యొకరును, గృహిణులు ప్రతిదినమును చదివి మననముచేయతిన గీతావాక్యమువంటిదని వేరొకరును, యు వతీజనులకు మహాప్రకార మని యింకొకరును, ఇంక పండిత వరులనేకులకేకవిధములం బద్యగద్యముల జ్యోతియున్నారు. విద్యాభ్యాసాధికారుల అంగీకారము వడసినది 170 పుటలు వెల రు 1-0-0 వలయువారు

దంటు లక్ష్మీకాంతకవిగారు

సుదృఢపత్రి, చేబ్రోలుపోస్టు, గుంటూరు

వస్తుగుణ దీపిక

అయిదవ మార్పు నూతనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి ఇందు సమస్త వస్తువులు మూలకల, కాయసూరలుల ఫలములు ఆహార పదార్థములు మొదలగు వానియొక్క మగుణ దుర్గుణ ములు జక్కగ వివరింపబడినవి దీని సహాయమువలన ఆరోగ్య మును బడయగలరు. ప్రతి గృహముందును స్నేగండు ముంచదగినది వెల రు 5-0-0 పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

యర్రా జగ్గారావుబదర్లు, రాజమండ్రి.

ROLLED GOLD SQUARE SHAPE BRACELET WATCHES Rs. 7.

Case and Chain Pure Rolled gold glass Crystaline, Dial beautifully finished. Figures and shape, as per illustration appearance charming and equal to gold. Workmanship strong and durable. movement Swiss high grade, Bracelet suits all wrists.

—These watches are fully guaranteed for a period of three years. Watch complete Rs. 7

The Westminster Watch Co.,

Post Box No 328,

Mount Road, Madras

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతకనసలు లేక ప్రశ్న ప్రాయము కాలము తెలుపవలె ను భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 100 పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తాఫలము ప్రాయ రూ 2-0-0 వి. పి చార్జి ప్రత్యేకము.

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషశాలయము, తిరుత్తణి,

(చిత్తూరుజిల్లా)

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులైసరకులు

(10-5-26)

ఇరువదిగజముల “పీస్” ధరలు

కాగితకామల్లులు—22 X 22 మంగిసమార్కు (బి) రు 10-4

కాగితకామల్లులు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 9-14, సరాసరిరకము రు 9-0.

తెలుపుముల్లు—1708 రు 14-9, గ్లాస్ 9000 రు 15-2, ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-12; ఇ. సి. 78 రు 9-12, 88-888 రు 13-12, బి. సి. 78 రు 10-0, 8978 రు 9-12; 1702 రు 12-6 7978 రు 10-0 2908 రు 8-6 జి. ఎ. 88 రు 8-6 జి. ఎ. రు 8-6

నూలు

40 నెంబరు, నీమ (5 పాల్కట్టు)—ట్రాక్—రు 5-14-0; చలంబ రు 6-12-0 పచ్చరంగు రు 11-5-0, పడంబ రు 9-0-0; కాళి రు 9-8-0 సవరంబ రు 8-8

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నక్షత్రము రు 12-4-0, నీలసవరంబ

60 నెంబరు నీమ (5 పాల్కట్టు) అడకతెర 18-12-0; నెమలి రు 18-8, “గేట్” రు గొడ్డలి రు 10-12-0, గడ్డిబండి రు 10-10-0 ఎద్దుగడియారము రు 10-8-0, సింహము జీటకాడు రు 10-9 పెనసలు రు

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—ధూగోళము—నీలంచేప రు 20-0-0.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 88, 84

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 266. జర్మను (డిబ్లూమ్) రు 264, రాగిరేకు రు 248

టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస ఒకటికి) 9” రు 19-4-0.

కలాయిపెంకురేకు:—24” గేజి 6” 7” 8” రు 15-0 9” రు 15-0

నీమెంటో పీపాకు వెల:—

నార్వే ఆవుమార్కు రు 11-8 నెమలి రు 10-4.

చక్కెర (రెవీరు) 84-12-0

వాయిదా ధరలు మే రు 88-0 జూన్ రు 81-8. జూలై, ఆగస్టు 80-4

వేరుసెనగ పప్పులు

మార్కెట్ సరకులు —“వి.పి.కె” రు 53, రు 55-8.

సాదా పాను రు

వేరుసెనగనూనె

“గానుగ” రు 127. 128. “ప్రెస్” రు 125-0. 126-0. ఆముదము

((గాముధర) రు 98

పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టికె

	మొదలు	వరకు
ఎడ్డుతోలు (8 మొదలు 9 రకులు)	రు 0 18 2	రు 0 18 7
,, (తేలిక)	రు 1 1 8	రు 1 1 9
,, బెంగుళూరు (8 మొదలు 9 1/2)	రు 0 18 3	రు 0 18 6
,, ,, (తేలికైనరకము)	రు 1 1 8	రు 1 2 2
,, (విజయనగరం 7 1/2 7 3/4)	రు 0 18 9	రు 0 14 4
,, (ఏలూరు 7 1/2 7 3/4)	రు 0 14 3	రు 0 14 9
గడ్డతోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 8
గడ్డూడతోలు	రు 1 1 0	రు 1 1 4
ఆవుదూడతోలు	రు 1 12 0	రు 1 13 6
మేకతోలు	రు	
గాడ్డతోలు	రు	

పదునుచేయని చచ్చితోలు

బెంగుళూరు మేకతోలు	100-కి	రు 170 0 0	రు 185 0 0
బెజవాడ మేకతోలు	,,	రు 172 0 0	రు 180 0 0
బెంగుళూరు గొడ్డతోలు	,,	రు 180 0 0	రు 170 0 0
బెజవాడ గొడ్డతోలు	,,	రు 120 0 0	రు 170 0 0
అవారముపట్టు బారున 1-కి	రు	రు 80 0 0	రు 38 0 0
కొన్నంపట్టు	,,	రు 28 0 0	రు 25 0 0
రక్కాయలు	,,	రు 88 0 0	రు 47 0 0

గౌతమీ గ్రంథాలయము

అవసర సాధారణసంఘసభ

నక్కలంకవారిస్థలము నమ్మివేయవలయునని 9-10-28

తేదీన గ్రంథాలయ సాధారణసంఘమువారు తీర్మానించినను అట్లు జరిగిన పూర్తిగా అయ్యునుకాకపోవుటచేతను గ్రంథాలయములోని వారు కొంతవఱకు గవ్వట్టుచేతను, ఈస్థలమును గూర్చి పునర్విచారము చేయవలసినదని కొందరు సభ్యులు కోరినందున కార్యనిర్వాహకసభవారు సాధారణసంఘసభను జూలై 22 వ తేదీన ఆహ్వానించిరి. ఆనాడు 'కోరము' కార్యదర్శకుల సభ జరిగి 28 వ తేదీన సమావేశమై 'కోరము' తీర్మానము ప్రకారము వ్యవహారములు సాగించబడెను. గ్రంథాలయములోని వారుగారిని యిరువత్తులవారు అనేక కరపత్రములు పంపించి యెట్లెట్లు ప్రచారముచేసినను సాధారణసంఘసభ్యులు చాలమంది సభకు రాకవావుటకు కారణము ప్రస్తుత గ్రంథాలయ వ్యవహారములలో బయలుదేరిన పట్టుదలయొడ సభ్యులను ముట్టించి యెంతయు కలుటయే దీనికికోరు ఈసభ యూరికి ముగిసినను గరిమెళ్ళవారి ధనముగో పెట్టుటచే ఆయిట్లుకాక పిమ్మటయందున్న వారుకూడ ప్రేమ యెక్కువగవచ్చిరి. మిగిలినవారు తమకుగవచ్చిరి. ఈ ఎక్కువగవచ్చినవారికి గ్రంథాలయములకు తమ 'వెరటి'గవచ్చునని నుంచుకొనవలెనని తలంపే ప్రధానమంత్రి గ్రంథాలయముయొక్క ప్రస్తుత వ్యవహారము చివరకు పరిష్కారముగలు ప్రధానముగాకపోవుటచే సభ్యులగు చుట్టూరతకాము అట్లకట్లలను పొచ్చుగానుండి వాదప్రతివాదములతో తావులేకుండ యుండెను ఈవిషయములో ఈసభ నిర్ణయించి తేదీ సభకు మించిపోయినదని చెప్పవచ్చును

ప్రథమమున అధ్యక్షులగు శ్రీ సీతారామచంద్రరావుగారు గ్రంథాలయసభ్యులు తెట్టి రిక్విజిషను చదివి వినిపించి ను బాధ్యతాపూరితముగాగారికి పుష్పపత్రము యుక్తమును చదివినిపించితిని ఈయన త్తరములలో నక్కలంకవారి స్థలము నిలుకొనుటకు గ్రంథాలయమువారు గతమాడు సంవత్సరములలోను చాల ప్రయత్నములుచేసినట్లును ఆసయత్నములు కొనసాగకపోవుటకు మెట్లునున్నట్లును, ఇప్పుడు మిగిలిన 600 గజములలోను భవనమును కట్టుటచే ప్రయత్నించుచున్నట్లును, దీనికై నుబ్బారావుగారుచాలా ఆసక్తిచేసి ఆసక్తిగా ఇప్పుడలసినదని కోరుచున్నట్లు ప్రకటించుచుండెను ఈయన త్తరమును చదివినవారిచేతను ఈకార్యకామము భావరాజు వేంకటకృష్ణరావుగారును అధ్యక్షులను వేంకటకృష్ణరావుగారును స్థలమును అమ్మివేయవలయునని గతమున మానుసంతకములలోను పేజీపడే తీర్మానించుచుండెను. వారియనుమతిలేనిదే స్థలము నిలువబెట్టుకొనవలెనని కార్యనిర్వాహకసభయవారే ప్రయత్నించుచున్న ప్రయత్నించిరి. సాధారణసంఘమువారి యనుమతి బడయు చుట్టముతోనే ఈప్రయత్నమునెట్టి పని అభ్యుదయ సెలవిచ్చిరి

తరువాత ప్రధానకార్యదర్శిగారు వాళ్ళను కృష్ణారావుగారి ప్రసంగమును వినిపించు భావరాజు వేంకటకృష్ణరావుగారు తీర్మానమును ముగిసినందున నక్కలంకవారి స్థలమునుగురించి ఆలోచించి ఆలోచించు ముఖ్యవిషయమైయుండగా దానికి సంబంధించిన రికార్డు మొదలైనవాటిని తాము చూచుటకు కోరినను తాము కోరుకొనినవాటిని నుని తమకు, నాళ్ళను కృష్ణారావుగారు కోరినదనియు అందుచే తాము సభలో పాల్గొనుటకు సిద్ధముగానే దీనియు కృష్ణారావుగారు చెప్పిరి ఇంతయే గాక కృష్ణారావుగారు వారి పోటీవారును వారి స్వంతయభిప్రాయములను చెప్పుచును ప్రాసిన కరకరములను మాత్రము గ్రంథాలయములోనుండి యాగెల్లను పంచిపెట్టినందున, తామును తమ ముఖ్యమును ప్రయోగించిన కరపత్రములను తాము కోరినను వామునుచేపెట్టుటకు నిరాకరించినందున, అందుచే సభ్యులలో యెట్లెట్లు చరిగి యుండెను కలిగినదనియు అందుచే ప్రధానకార్యదర్శిగారి చర్యకు తాము చింతింపచున్నామనియు చెప్పిరి. ఈతీర్మానమును అమి శంకరరావుగారు బలపరచిరి. గ్రంథాలయములో వాదప్రతివాదముల వల్ల యుండెను జయజయదేవదేవనియు, అట్టిదయన లో కార్యదర్శిగారు పనిచేసినవారు ఏవత్తుమనకు చెందనివాడై నిష్పక్షపాతముగ ప్రయత్నింపాలని బాధ్యత గలదనియు, వెనుక పోటీకొనువారికి 'వెర' తొలగింపవలయునని వివాదములు బయలుదేరినవి. తీర్మానములో కార్యదర్శిగారును కోరికొంద 500 గజముల గ్రామ నిష్పక్షపాతముగ సాగించుచుండెదనియు ఇటులనే వివాదములు బయలుదేరినందున వ్యవహరించిన కార్యదర్శులు ప్రయత్నించుచుండెదనియు, అమి శంకరరావుగారు చెప్పిరి. భావరాజు వేంకటకృష్ణరావు, అమి శంకరరావుగారు మాట్లాడు

చుండగా ఈవిషయ ముపై ప్రతిపక్షమున, వారమాటలాడకూడదనియు 'వెంగల్' సభలో బయలుదేరిన ఈగోల చేయుచుండిన వారిని నివారించుట కద్యక్షులు ప్రయత్నమే చేయలేదు. చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారు లేచి వెంకటకృష్ణారావుగారు 'వెంగల్'నిన లోపములను వారానాటిముఖ్యవిషయమునుగురించి మాట్లాడునప్పుడు చెప్పవచ్చునని సలహా నివ్వగా, దానికి వెంకటకృష్ణారావుగారు పన్నుతించి తమతీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి

తరువాత పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు నక్కలంకవారి స్థలములో అగజము 600 గజములు నిలువబెట్టుకొనుటకు నుబ్బారావుపంతులుగారితో మాట్లాడుట కొకయుపసంఘము నేర్పాటుచేయవలయునని కోరి దీనిని చిత్రపు వెంకటాచలంపంతులుగారు బలపరచుచు తమగ్రంథాలయము ఈస్థలములోనే యుండవలయునని పట్టుదల లేచుననియు చెప్పిరి తరువాత సీతారామచంద్రరావుగారు ప్రాసిన రహస్యపుత్రేఖయొకటి సభలో చదువబడి అందరి సంగతులు వెల్లడింపకూడదని కోరబడెను ఈమాడు సంవత్సరములనుండి గ్రంథాలయవ్యవహారములు గుర్తించుచున్నవారికి ఆతెల్లలో నుపసంహరింపబడిన చర్యజరుగనని యేమాత్రము నమ్మకము పుట్టలేదు సీతారామచంద్రరావుగారి ఆగ్రహమునకు సభ్యుల కావరకు తెలియని క్రొత్తక్రొత్త యభ్యులు బయలుదేరుటయు, ఈ హక్కులు నిలువబెట్టుకొనుటకై నను సభ్యులలో వికమత్తము లేకపోవుటయు గ్రంథాలయములో యెంతటివారిమాటయుం దైనను నమ్మకము లేకుండలేనని

తరువాత గ్రంథాలయ కార్యదర్శులలో నొకరుగు శ్రీ చాపలి వెంకటహనుమంతరావుగారు ఒకసవరణ తీర్మానమును తెచ్చిరి గరిమెళ్ళవారిధనమును వెంటనే అమ్మివేయవలెననియు, ఆ ధనమునుగ గ్రంథాలయముగ మార్చిన తరువాత సర్వవిధముల కృషిచేసియున దనియు, అందుచే నక్కలంకవారి స్థలములోనే గ్రంథాలయమునకు క్రొత్తధనము నిర్మింపవలెననియు హనువంతరావుగారు చెప్పిరి హనుమంతరావుగారు అంగీకారముతో మాట్లాడెనెంచినందున తెలుగులోనే మాట్లాడవలయునని 'కేకలు' వేయుచు కొంతమంది సభ్యులు వారి యుపన్యాసము నడ్డుపరచుచుండిరి తరువాత భావరాజు వెంకటకృష్ణారావుగారు హనుమంతరావుగారి తీర్మానమును వెంకటకృష్ణరావుగారు బలపరచుటకు అమి శంకరరావుగారు లేచి సభ్యులను మరలగోల ప్రారంభమయ్యెను శంకరరావుగారు మాట్లాడుటకు కాలనియును ముండవలెనని కొందరు కేకలువేయుచొచ్చిరి అదివరకు మాట్లాడినవారి కెవ్వరికిని కాలనియను లేకపోయినను శంకరరావుగారికి మాత్రమగ్యులు అయిన నిముషములు మాత్రమే అవకాశమునిచ్చిరి దీనివీధి శంకరరావుగారు మాట్లాడుచు ఆనాటిగురుమూర్తిగారి తీర్మానము నెదిరించి హనుమంతరావుగారిసవరణను తాము బలపరచుటకు కారణముతెచ్చిరి ఆనాటిసభలోనివారు గరిమెళ్ళవారిధనమునే ప్రాధాన్యముగాజేసికొని, పిలవయెడల వక్కలంకవారిస్థలమును నిలువబెట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు, అమి చాల పక్షపాతిమనియు, నిశ్చయముగా నక్కలంకవారిస్థలమును నిలువబెట్టుటకై చెయబడిన ఆనాటిసభ గరిమెళ్ళవారిధనములోగాక గ్రంథాలయమువారి రెండవస్థలమున వక్కలంకవారిస్థలములో జరుపబడియుండవలసినదనియు, అట్లు జరుపబడిన 'ఆస్థలమును నిలువబెట్టుకొనవలెనని' చాలమంది వచ్చియుండుననియు శంకరరావుగారుచెప్పిరి సభలో గోల క్రమముగా పొచ్చుచున్న అభ్యులు దానిని వారింపలేదు గురుమూర్తిగారి తీర్మానములోని యుపసంఘము ఒక్కముబ్బారావుపంతులుగారితోనేగాక రెండవదాతయగు సీతారామచంద్రరావుగారితోకూడ సంప్రదించినగాని వ్యవహారము చక్కబడదనియు చెప్పిరి ఇట్లు చెప్పమండగా తమతో సల్లప్రతిచలననది యేమియులేదని సీతారామచంద్రరావుగారుచెప్పిరి తరువాత శంకరరావుగారు మాట్లాడుచు గడచిన సవంబరునెలలో జరిగిన సాధారణసంఘసభలో శ్రీ సీతారామచంద్రరావుగారు తామే గరిమెళ్ళవారిధనము పుచ్చుకొని దానికయినసామ్యు వక్కలంకవారిస్థలములో ధనముకట్టుట కివ్వ నొప్పుకొన్నట్లు ప్రకటించినందున హనుమంతరావుగారి తీర్మానమును తాము నిస్సంశయముగ బలపరచుచున్నామనిరి.

తరువాత భిమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు క్రొత్త సవరణ నొకదానిని తెచ్చిరి శంకరరావుగారు మాట్లాడుటకుకాలము నిర్ణయించిన అగ్యులు సత్యనారాయణగారు మాట్లాడుటకులేదు కాలనిర్ణయము చేయలేదు వక్కలంకవారిస్థలమునమ్మివేసి నుబ్బారావుపంతులుగారి ఋణమును వడ్డితో సహా ఇచ్చివేయవలయునని సత్యనారాయణగారిచరణాకర్షణ. గ్రంథాలయములో నిప్పుడు శివకేశవసంవాదము జరుగుచున్నదనియు అనగా శంకరరావుగారికి కృష్ణారావుగారికి వివాదముజరుగుచున్నదనియు,

అందులో, కేశవుడు కృష్ణారావుగారు సృష్టికర్తయనియు సత్యనారాయణగారుచెప్పిరి. గ్రంథాలయములో నల్లరు వివాదములలోనున్నారనియు నుబ్బారావుపంతులుగారును సీతారామచంద్రరావుగారును చెరి యొక ఆరువేలను ఇచ్చినందున, కృష్ణారావుగారు మూడువేల నిచ్చినందున శంకరరావుగారు ఏమిచ్చిరోతమకు తెలియదనియు సత్యనారాయణగారుచెప్పిరి. గ్రంథాలయములో ఇప్పుడు మూడుకుటుములున్నవనియు | అమి నుబ్బారావుపంతులుగారు, శంకరరావుగారు, కృష్ణారావుగారుననియు, వారిలో మొదటివారిని వదల్చుకొనిన రెండవవారుకూడ వదలుదుగనియు, నుబ్బారావు పంతులు గా. విరాళమును గ్రంథాలయము వారు జీర్జించుకొనలేరుగాన వక్కలంకవారిస్థలమునమ్మి నుబ్బారావుపంతులుగారి విరాళము వెంటనే ఇచ్చివేయవలయుననియు సత్యనారాయణగారు పొచ్చించిరి వక్కలంకవారి స్థలము నమ్మివేసినను నుబ్బారావు పంతులుగారి ఋణము తీరనిదో గరిమెళ్ళవారిధనము నమ్మియెనను దానిని తీర్చివేయవలయునని చెప్పిరి. భావరాజు వేంకటకృష్ణారావుగారిని, హనుమంతరావుగారిని, శంకరరావుగారిని మాట్లాడుండ అడుపెట్టి కేకలువేసినసభ్యులు సత్యనారాయణగారి యుపన్యాసమునకు చాల సంతసించిరి సత్యనారాయణగారి యుపన్యాసము వ్యక్తముగూర్చి నిరసనగనుట్లున్నను అభ్యులు దానినిమందలింపలేదు సత్యనారాయణగారి తీర్మానమును ధవళేశ్వరపు సోమలింగాచార్యులుగారు బలపరచిరి

తీర్మానములను వోటుకుపెట్టుటకుముందు గురుమూర్తిగారు మూచించిన రాజీతీర్మానమునకు నుబ్బారావు పంతులుగారు తమయంగీకారము తెచ్చిరి చిలుమూరి నారాయణగారుచెప్పిరి. కానిరాజీతీర్మానమునకు నుబ్బారావుపంతులుగారు రొప్పుకొనలేదని శంకరరావుగారు వెల్లడించిరి. తరువాత భిమిడిపాటి సత్యనారాయణగారి తీర్మానము వోటుకుపెట్టుబడెను అట్లుచేయుటకు పూర్వము అభ్యులుగూర్చి తీర్మానపుచంద్రరావుగారు వక్కలంకవారిస్థలమును నిలువబెట్టుటకు తా మనేకవిధముల యత్నించి నట్లును ఇంకను ప్రయత్నించుటకు తమకవకాశము కలగజేయవలెననియుచెప్పిరి వీరి ధోరణి ఆనాటి వక్కలంకవారి స్థలమునకు అనుకూలముగానున్న వారిని లెక్కించుచున్నట్లుండెను సత్యనారాయణగారి తీర్మానమునకు చాలమంది అనుకూలముగా వోటునిచ్చుటచే అది నెగ్గెను సంగతిసంబంధముల నన్నటినియాచి అప్పటికి సభ్యులలో వక్కలంకవారి స్థలమును నిలువబెట్టుకొనుటకు వారిలో ఎవరికిగాని నిశ్చయముగాని జయమైన అభిప్రాయము లేదని గ్రహించుటచే హనుమంతరావుగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి గురుమూర్తిగారి తీర్మానమునుతరువాత వోటునకై పెట్టలేదు అభ్యులుయొక్కయు, సభ్యులలో చాలమంది యొక్కయు ప్రవర్తన కేవలము పక్షపాతముగానుండి రాజీకవిముఖముగానున్నట్లున్నట్లు పడినందున రాజీప్రయత్నము నిష్ఫలముని యెల్లరును ఎంచిరి ఈ సభాచర్యను బట్టిమాడగా గ్రంథాలయము వ్యవహారములు పరిష్కారముచేయుఅవసరము చాలమంది గుర్తించుచున్నట్లు గవ్వట్టుటలేదు. గ్రంథాలయాభిమాను లెల్లరును దీనివ్యవహారముల విషయమై క్రవ్వవహించినగాని యావట్టులలయ్యగన గ్రంథాలయము నశించిపోవునటు నిస్సంశయము.

(ఒక సభ్యుడు)

శ్రీ హరికథా కాలక్షేపము

మహాకవి గాయక వైదిక నట శిరోవణులును విజయనగర సంగీత కళాశాలోపాధ్యాయాగ్యులు నగు బ్రహ్మశ్రీ అదిభట్ట వారాయదాసుగారు చెన్నపట్టణము చాళుఖేటి యందలి దేవాంగ మహాజనులచే సత్కరింపబడుచు శ్రీ పిట్టి వారి యాత్రిస్థులుల కెంతయు సంతసెల్లుదు, ఈ మేసల 9 తేది ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు చాళుఖేటి హోదాను, శ్రీ దివాన్ బహదర్ సర్ పిట్టి త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారి స్వాగతము వలనందు "శ్రీ సీతాకల్యాణము"ను సత్కరితవాద్యాదులచే ప్రేక్షకులెంతయు నాహ్లాదకరంబుగ గాలక్షేపము గావించిరి శ్రీలును మరుమలును మొత్తమునకు నైదువందల కంటెను సత్తిముగా వచ్చియుండి యానందించిరి టిక్కెట్ల మూలముగ దాదాపు రెండువందల డెబ్బదిరూపాయలు వసూలయ్యెను. ముద్రా పుష్పదీపవ్యవంగాది వాద్యాదులకునైన సెలవులుపోగా ఎగత రెండువందల యిరువదియైదు రూప్యములు శ్రీ భాగవతులవారికి సమర్పింపబడెను. ఇదిగాక, దేవాంగకులాలంకారులగు శ్రీ పిట్టివారి ఆయిదు సవరముల యంగార పతకమును సభాసమక్షంబున భాగవతులవారికి సమర్పించిరి. శ్రీలకు మిక్కిలియు నానందోత్సాహపూర్వకంబుగ తాత్రి 10 గంటలకు గాలక్షేపము జయప్రదముగా నెవరైనది.

(ఒక విలేఖరి)

సిక్కుల యూరేగింపు

శాంతముగ జరిగినది

కలకత్తా, మే 9 — సిక్కుల యూరేగింపు నేడు శాంతముగా జరిగినది. పోలీసువారు చక్కగా ఏర్పాటుచేసినవిధమున ఉదయం 8 గంటలకు ఊరేగింపు హరిసన్ రోడ్డు బుర్రాబజారులో 172 సంఖ్య గృహము బారాసిక్కు సంఘమునుండి బయలుదేరినది. ఊరేగింపు సెంట్రలు ఎవిన్యూ, జాబబాబు లాంబజారు డావ్లాసీ స్టేషన్, కైపువీధి గుండాపోయి హరిసన్ రోడ్డు మీదనున్న సంఘమును తిరిగి 11 గంటలకు చేరినది. ముఖ్యముగా సిక్కులును పైదేశపు హిందువులును కొలదిమంది బంధువులును మొత్తము 80 వేల మందితో బయలుదేరిన ఊరేగింపుదారిలో క్రమక్రమముగా నభివృద్ధిచెంది సెంట్రలు ఎవిన్యూ చేరునప్పటికి దాదాపు ఎంతలేదన్న 25 వేలమందితో కూడ కొన్నడయ్యెను. మేళతాళములు దారిలో మధ్యబజారువీధిలో మసీదువద్ద నొక్కసారి తప్ప దారిపాడుకునను వాయింతుబడుచునే యుండెను. (ఆ ప్రె)

మహమ్మదీయ నాయకుల హెచ్చరిక

కలకత్తా, మే 8 — రేపటి సిక్కుల యూరేగింపును గూర్చి కలకత్తా యంత్రము చర్యలు జరుగుచుండెను. గంగాలు ప్రభుత్వమువారు లైసెన్సు లిచ్చియుండుటచే బెంగాలులోని మహమ్మదీయ నాయకులు తమ మతమువారికి శాంతముగా నుండవలసినదని హెచ్చరిక నిచ్చిరి. సర్ అబ్దుల్ రహీం, ఎకే ఖుజ్జీ, అబ్దుల్ కాసిం, వై సి ఆర్ కే. హెచ్. యస్ ముహ్రూవర్సీ, డాక్టరు కిర్లాగాడ్ల సంతకములు గల అప్పీలునందు మహమ్మదీయు లీసంబంధమున తమ తమ విషయకమైన హక్కులను వదలకొన నక్కరలేకపోయినప్పటికిని మాటలలోగాని క్రియలోని సిక్కుల యూరేగింపు కాలంకము కల్గించుపనులను వేటిని చేయరాదని తెలుపబడియుండెను. మరియొక దానియందు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమునకు తమకేమియు బాధ్యతలేదని తెలుపుకొని ఊరిభంగకరములను పనులను కలకత్తా మహమ్మదీయు లెవ్వరును చేయరాదని తెలుపబడియుండెను. ఇది సెంట్రలు ఎవిన్యూ మహమ్మదీయ సంఘమువారిచే ప్రకటింపబడియుండెను. దానిపై దాని యధ్యక్షుడు వికే ఖుజ్జీగారు సంతకము చేసియుండిరి. ప్రార్థనలు సలుపుకాలమందు ఏమనీ దుముందైనను బాజాలు వాయింపకూడదనియు కొన్ని మసీదులమందు పీలైనను నాఖోదా మసీదులతో కూడ మరికొన్ని మసీదుల మందు వాయింపుటకు పీలులేదనియు విధించుచున్నటువంటి షరతులమీద సిక్కులకు లైసెన్సు లొసంగబడెను. ఊరింపు 8 గంటలకు బయలుదేరి 12 గంటలతో ముగియును.

“సేట్సుమన్”

ఈసంబంధమున స్టేట్సుమెన్ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది — మసీదులమందు ప్రార్థన సమయములందేగాక ఏనను మయమందైనను బాజాలు వాయింపకూడదని మహమ్మదీయులు అడుగుచున్నారు. మహమ్మదీయులుందు చోటనేగాక యితర చోట్లలోగూడ మసీదు లుండుటచేత ప్రార్థన సమయములందు మాత్రము బాజాలు వాయింపమని హిందువులు చెప్పవచ్చునని అతి యిట్లున్నది. ఊరక పరిసీతులను గవనించువా రెవ్వరును సమయము వచ్చినప్పుడే నొక్కవలెనని ప్రయత్నించు మహమ్మదీయుల యెడల సానుభూతి జూపబాలదు. (ఆ ప్రె)

ప్రకృతి వైద్యశాల

రాజమహేంద్రవరం

ఇచ్చట లూయీకాసేగారి తోటి స్నానములు, జుట్టు, నీవ్. మాక్ ఫ్రెడను మొదలగువారి ప్రకృతి సాధనములు, రంగుల వైద్యము మొదలగు వైద్యములద్వారా సమస్త వ్యాధులను కులభముగా కుదర్చబడును. గోదావరి తీరమున రోగుల కనునైనచోడ యేర్పాటు చేయబడినది. రోగులకు కావలసిన సమస్త సదుపాయములును చేయబడును. రాజమహేంద్రవరమున పండ్లు మొదలగు ఆహార పదార్థములు విరివిగా దొరకగలవు. సలహాసహాయము నపేక్షించువారు యీ దిగునవారికి వ్రాసికొనిన జవాబు బడయగలరు. ఊర్తముతో ఒక ఆజాల్జి పంపవలెను. గరిమెట్ల కోదండరామయ్య అనందనికేతనం రాజమహేంద్రవరం.

ఇండియన్ ఫార్మెస్ట్రీ సర్వీసు

1916 నవంబరునుండి డిహారాడూనులో

క్రొత్త క్లాసులు తెరువబడును

సిమ్లా, మే 8 — డిహారాడూనులో అతివీశాఖకు సంబంధించి విద్యార్థులమీద నెక్కువజేసి హిందూదేశములోనే ఆ విద్య యందు కూడ తగినవారుండుటకు తోడ్పడవలెనని ఇండియాదొర తనము విద్యారాఖివారు తీర్మానించుటజేసి విరకాలమునుండి వచ్చుచున్న తగాదా పరిష్కారమయ్యెను. ఇండియన్ ఫార్మెస్ట్రీ ఆమోదనమీద ఇండియన్ ఫార్మెస్ట్రీ సర్వీసుకు తగినట్టివిద్య నొగు క్రొత్త క్రగతిని డిహారాడూన్ కళాశాలయందు 1926 నవంబరు మొదటి తేదీనుండి ప్రారంభించుటకు సభాయుతుడుగు గవర్నరు జెనరలు నిశ్చయించెనని తీర్మానము నుడువుచున్నది. ఈ కోర్సు రెండేండ్లకాలముండును. తుదకు జయ మొందిన వారికి డిప్లోమా లొసంగబడును. విద్య సరిగా యెరుంగబడుచున్నదో లేదో ఫార్మెస్ట్రీ ప్రాఫెసరు యొక్కయు తత్వబంధిక విషయములందు బోధించెడి వారియొక్కయు సహాయముతో ఫార్మెస్ట్రీ డిప్లోమా అభ్యుధుడు మాయమండును. ఇండియన్ ఫార్మెస్ట్రీ ప్రావీణ్యము కలిగినవారు కిదివరకు కిత్ నొసంగుచున్న ఆక్స్ ఫర్డ్, కేంబ్రిడ్జ్, ఎడింబర్గ్ విశ్వవిద్యాలయములలోని పద్ధతులమీదనే యాకీటు గరుపబడును. డిహారాడూన్ లో నొసంగబడు విద్య గ్రేటు బ్రిటను పాఠశాలలోని విద్యకేమాత్రమును తీసిపోకుండ నుండుటకై ఏర్పాటు చేయబడుచున్నది. ఇండియన్ ఫార్మెస్ట్రీ సర్వీసులో ప్రవేశించుటకు డిహారాడూనులో నీ పెద్దతరగతులను చదువుటకు సాధారణముగా విద్యార్థులందఱయందుండుటయే గాక ఆంగ్లభాష ప్రకృతిగోతరాస్త్రములందు అసమాన పాండిత్యముండుట అవసరము. అభ్యర్థులకొరకై యీ సమాచారమును తెలియజేయవలెనని ఇండియా దొరతనమువారు రడుగుచున్నారు. ఈ క్రగతియందు దీనివలె తెలుపబడినట్టి విద్యార్థులు చేర్చుకొనవలయును. -1 మందు ప్రకటింపబడు నిబంధనల ప్రకారము ఇండియన్ ఫార్మెస్ట్రీ సర్వీసుకు కెన్నుకొనబడిన 1 ప్రావీణ్యములు 2 ఫార్మెస్ట్రీ కాలేజీ అధికారులు నియమించు పరిమితిగల విద్యను పొంది ఫార్మెస్ట్రీ డిప్లోమాను పొందనిచ్చయింపు ప్రయత్నము విద్యార్థులు స్వదేశసంస్థానములలోని విద్యార్థులు 3 ఈ కిత్తు మును పొందవలయునని స్థానిక ప్రభుత్వమువారిచే పంపబడు ఇండియన్ ఫార్మెస్ట్రీ సర్వీసు ప్రావీణ్యముతో ఫార్మెస్ట్రీ సర్వీసు ఉద్యోగులు 4 ఇండియన్ ఫార్మెస్ట్రీ సర్వీసుకు బదులుగా వేరు సర్వీసులలో నియమింపబడుటకై అడవులు ట్రాన్సుగర్వర్స్ కాఖ గాగల రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములచే నంపబడు విద్యార్థులు 5 ఎవ్వరి చేతను పంపబడక సెలవులలోనుండి 3 మంతలుతామే చదువనిచ్చ గిందు 6 వ క్లాసులోని ఆఫీసరులు 6 ప్రావీణ్యముతో ఫార్మెస్ట్రీ సర్వీసుకోర్సు సర్టిఫికేటును పొందిన ప్రయత్నము విద్యార్థులు. 7 హిందూదేశమునకు వెలుపలి దేశ ప్రభుత్వములచే పంపబడు విద్యార్థులు

ఒక్కొక్క విద్యార్థికి రెండు సంవత్సరములు కలిసి 4800 రూపాయలు కావలసి యుండును. దీనిలో చదువు నడచి దీపము నీటి ఖర్చులన్నియు నుండును. భోజనము పుస్తకములు దుస్తులు పనిముట్లు ప్రయాణపు ఖర్చులను విద్యార్థులుగాని లేక వారిని పంపు అధికారులుగాని యిచ్చుకొనవలసి యుండును. (ఆ ప్రె)

వైరిటాలు చుట్టు ప్రాంతముల బండిపోటు జరిపిన 40 మంది దొంగల గంపు కేసులో నెవన్సుజ్జి 4 గురిని మాత్రము వదలిపెట్టి తక్కిన వారి కొక్కరికి 7 మొదలుకొని 10 సంవత్సరముల వరకు కరవశిక్షలను విధించెను.

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

మిక్కిలిపూతును నువాసనగలవి తాంబూలములోగాని విడిగా గాని 1-2 మాత్రలకు పుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచికరముగా నుండుటయే గాక, అక్లిష్టము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, క్షేగు మొదలగు వ్యాధులకు అంబించును. పతి గృహముం దుండదగినది. 250 మాత్రల సీ|| 0-4-0. డజన్ సీ|| 2 2-0 2 పి ల రి. వి. సి. వ. అందు కో,

81-8851

ఆయుర్వేదః మాజం, పెరిచేపి (కెల్లూరు)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం మే నెల 11-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు

ననియలు కా 1-కి ర	85 0 0	మొదలు	46 0 0	నూతన
బియ్యముబస్తాలు				
ననుమ లెనాలివి ,, క	48 గలవి ర	21 8 0	18 8 0	
నెల్లూరివి ,, డిటా		14 0 0	15 0 0	
డిల్లి ,, డిటా		15 0 0	16 0 0	
కాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి		6 12 0	9 8 0	
శివులు ,,		80 0 0	24 8 0	

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205		21 8 0	18 8 0	
నెనగలు ,, డిటా		12 8 0	18 8 0	
నెనలు ,, డిటా		14 0 0	15 0 0	
శినుములు ,, డిటా		16 16 0	0 0 0	
ఉలము ,, ర 154		8 8 0	9 8 0	

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె కా 1-కి		150 0 0	152 8 0	
నెయ్యము 1-కి		14 0 0	25 8 0	
కొండాపురంజేరునెనగవత్తుకా 1-కి		58 0 0	58 8 0	
ఇతరప్రదేశము ,,		54 0 0	58 8 0	
జేరు నెనగనూనెగానుగ కా 1-కి ర	125 ము. కానునె	122 8 0		
అముదము కా 1-కి		84-0-0	86-0-0	

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాంతకుపు కా 1-కి		75 0 0	80 8 0	
కూరకకుపు ,,		85 0 0	40 8 0	
విరవకాయలు(గుంటూరు)కా 1-కి		105 0 0	120 8 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి		45 8 0		
కాళవా పిపాయకట్టు			50 8 0	
రెల్లము కా 1-కి		40 0 0	60 0 0	
చింతకందు కా 1-కి		54 0 0	50 0 0	

5. ఇనుము.

జట్టారకం కా 1-కి		81 0 0	88 8 0	
చదరం		82 0 0	87 0 0	
రవ్వండు		80 0 0	82 0 0	

6. లోహములు

నెండి 100 కులంక		68 0 0	70 0 0	
అంగారము, కులము 1-కి		21 4 0	21 8 0	
వనరము 1-కి			18 8 0	
ఇత్తడి కా 1-కి		266 0 0	268 8 0	
రాగి డిటా		264 0 0	268 0 0	
అస్కాచక్కెర 225 కా గలవి		82 8 0	83 12 0	

7. దూది

జోందావెట్టుకాయ 1-కి		8 8 0		
తల్పాడు దూది ,,			8 8 0	

8. నూలు

పుళ్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 కేట్ల 1-కి		6 0 0		
కూళయేనుగ నెం 20		8 0 0		
నెం 20 బెన్ని నెంహా	యీకె	8 12 0		
నెం 22		8 14 0		
నెం 12 1/2 బెన్ని వర్క్సు		6 8 0		
నెం 14 1/2 ,,		7 0 0		
నెం 12 1/2 అల్లెన్న		6 0 0		
నెం 12 1/2 పాండిచేరి		6 4 0		
నెం 14 1/2 ,,		6 6 0		
నెం 12 1/2 క్విలక్ కృష్ణ		5 15 0		
నెం 14 1/2 ,,		6 2 0		
నెం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు		6 8 0		
నెం 12 1/2 ,,		6 4 0		
నెం 14 1/2 ,,		6 11 0		
నెం 12 1/2 గోక		6 6 0		
నెం 20 గోక		7 10 0		

అమృత తాంజనము

చక్కని డబ్బితో నహా పీసా 1-కి రు 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృత తాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మా కాతా దారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను 1842

అమృత తాంజనం! మేము ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి సగం వ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. "ఉమ్మిడి" అను పదమును చూచి అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసముగలది మాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు ఇతర బ్రాంచిలు లేవు. కాన మీరు మోసపోకుండుటకై "ఉమ్మిడి" అను పదమును మాత్రము గమనింపక ఈదిగవ తెలుపబడిన మా పూర్తి విలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తి వివరములు తెలియగోరువారు మా వద్దకు వచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును. ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

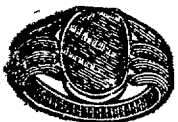
ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిల్ ప్యాకర్

తపాలావెట్టె రౌండ్, మద్రాసు.

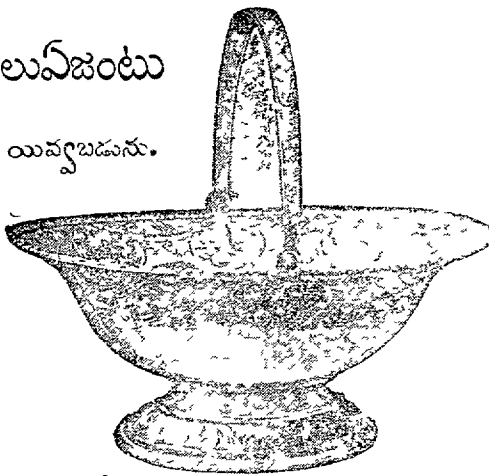
శ్రీ లక్ష్మీ వర్క్సు సోలువిజంట్టు

మీ కోరిక ప్రకారము నగలుతయారు చేసి యివ్వబడును.

అన్ని విధములైన గంగార, వెండి నగలు, వేడుక సామానములు గా నీలా, గోలుములు, గడియారం గోలుములు, నాగపత్తులు మొదలగునవి కాచిండుముగా తయారుచేసి యివ్వబడును మావద్ద తయారైన ఆ గంగారములు మానులకు యర్హత ప్రమాణములు, జక్కగాను, అంశముగాను, భరింప చేయు మైనింగ్ యల్ట్రా క్లెయిట్ గలవిగా యుండున యింకా అన్ని విధములయిన సీమకములను కట్టడపును చేయబడును యొకతూరీ మా వద్ద ఆర్డరు యిచ్చినచో మీకు సంపూర్ణతృప్తి చెందవలెన నన్నకము గలదు. వర్తకులు మాకంపెనీవల్ల నుంచులాభము పొందవచ్చును.

తొలివింశం
"సత్యవర్క్సు"

పోస్టయిటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి,
నెం 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు వీధి, వద్రాసు

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము

50000 పేర్లు

పేరు వకటింటికి 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని పేర్లు అమ్మితిమి, పేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీనికొనవలెను ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు

స్కీము స్థాపించుటవలన పేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును

క్రొత్తపేర్లు వేయించుటకు, అన్ని జిల్లాలోను, స్వతంత్ర సంస్థానములలోను, రంగూను, పింగళూరు వగయి రాలలోను ఏజంట్లుగావలెను. ఏజంట్లకు వంచకమీషను యివ్వబడును

పేర్లకుగాని, ఏజంట్లపదవికి గాని, మాకంపెనీ యింజనీయరు, యమ్ జి రాజాగారికి వ్రాయవలయును,

హెడ్క్వార్టర్స్ గుంటూరు,

నడింపల్లి మెకటలక్సీనరసింహారావు,

M. A. (Hons), L L B, Edin Bar-at-Law మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

హిందీ పుస్తకములు

హిందీ (బాతీయ) భాషను తెలుగుసహాయమువల్ల శీఘ్ర కొనుటకు వీలయిన సులభ తెలిసి వ్రాయబడినవి—

1. హిందీ స్వభాషిని 0-12-0 2. హిందీ నిఘంటువు 5-0-0 3. తెలుగు హిందీనిఘంటువు, 1-0-0

హిందీ తెలుగు వ్యాకరణము

(శేఖరులు పం శివన్నకాశ్రమిగారు)

క్రొత్తగ వెలువడినది స్వయంసహాయమున కొలది కో జాలలో శుద్ధముగా హిందీభాషను అభ్యసించుటకు వీలగునటుల ఈపుస్తకము వ్రాయబడినది. ఇది సర్వ హిందీ వ్యాకరణముల యొక్క సారము వెల 0-14-0. హిందీప్రచారక—మాన పత్రిక పం|| చం|| 1-8-0 పుస్తకముల క్యాటలాగు ఉచితము

హిందీప్రచారకార్యాలయం,

ట్రెస్టికేక్ మద్రాసు.

ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము— బసవరాజీయము వంటి వైద్యగ్రంథము. శరభరాజప్రణీతము. సులభతెలిసి మరిచి యోగములుకలవు సగముధరకు అమ్ముచున్నాము వెల 0-8-0

కూటముద్దరము— మాధవపండిత రచితమైన

వైద్యగ్రంథము తెలుగుటీకతో వెల 0-4-0

చారుచర్య— భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగు-

సంగ్రహము తిక్కన కాలమునాటిది. ఆరోగ్యవిధులను బాగు పును వెల 0-4-0

మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల,

కృష్ణాజిల్లా.

భారతీయ విప్లవోద్యమచరిత్ర

గ్రంథకర్త—సబ్బిపీఠ వెంకటసుబ్రహ్మణ్య కృష్ణారావుగారు

(ప్రకాశకులు—మద్రాస్ అన్నపూర్ణయ్యగారు, సహాదకులు "కాంగ్రెస్" పత్రిక.

భారత స్వరాజ్యసిద్ధికై విప్లవయోధు లవలంబించిన అద్భుత సాహసచర్యల విర్ణయము పంగ్రహచరిత్రను జదివినచో హింసాపద్ధతుల నిరర్థకత బోధపడును

ఒక అణా ఓగ్గను పంపినయెడల పుస్తకమును బడయగలరు

వలయువారు— మేనేజరు "కాంగ్రెసు"

సీతానగరం, (వయా) కొవ్వూరు అని వ్రాయవలెను.